

Malmö högskola

Läroarutbildningen

Idrottsvetenskap

Examensarbete

10 p

Matchanalys i fotboll

En studie av Malmö FF:s avslut 2006

Match analysis in football

A study of finishes by Malmö FF in 2006

Magnus Palmén

Ola Sahlgren

Examensarbete 2007	Handledare:	Jyri Backman
Idrottsvetenskapligt program 120 poäng		
Vårterminen 2007	Examinator:	Jesper Fundberg

Förord

Denna uppsats är skriven till alla fotbollsvänner.

Fotbollen har för oss alltid varit närvarande på något sätt. Vi började våra karriärer, på varsitt håll, med att följa med våra pappor på fotbollsmatcher och att spela boll på gräsplätten bakom huset. Med tiden har fotbollen blivit mer som en vetenskap, utan att passionen för den sakens skull har försvunnit. Idag för vi diskussioner om högt eller lågt försvarsspel, djupledslöpningar och vilken fotboll som egentligen är effektivast. Arbetet med denna uppsats har givit oss en möjlighet att fördjupa oss inom en aspekt av fotbollens komplexa spel. Vi är väldigt glada och tacksamma att vi har fått denna möjlighet.

Uppsatsen är skriven på Malmö Högskola och det idrottsvetenskapliga programmet där vi båda har fördjupat oss inom ledarskap. Magnus Palmén har spelat ungdomsfotboll och är nu ungdomsledare i en av Malmös småklubbar. Han är även ungdomsdomare och har varit involverad i en rad olika projekt i hemmaklubben. Ola Sahlgren har erfarenheter från fotbollen som åskådare, ledare och spelare. Han spelar fortfarande aktivt i en lägre division. Båda har förhoppningen om att i framtiden kunna ägna sig åt fotboll på heltid.

Vi vill tacka alla er som har ifrågasatt, föreslagit, berömt eller hjälpt oss på något sätt under arbetets gång. Tack! Vi riktar även ett speciellt tack till vår handledare Jyri Backman.

Magnus Palmén

Ola Sahlgren

Kontakt:

liv04077@stud.mah.se

0736-46 95 85

0736-71 34 03

Abstrakt

Introduktion:

Syftet med denna studie är att öka förståelsen för fotbollens komplexitet och att närma sig en modell för hur man på ett mer objektivt sätt kan analysera avslut.

Metod:

Vi har använt oss av videoobservationer på 25 av MFF:s matcher i allsvenskan 2006. Med hjälp av tidigare forskning har vi tagit fram ett analysformulär för avsluten och ett för hörnorna. Dessa består av elva respektive tio faktorer som används för att beskriva varje avslut respektive hörna.

Resultat:

MFF har 341 avslut och gör 42 mål. Mer än tre fjärdedelar av avsluten kommer efter anfall med tre eller färre passningar. Avslutaren använder sig av ett tillslag i lite mer än hälften av alla avslut och vid 74 % av målen. Anfallen där MFF avslutar startar med en bollöverring i 67 % av fallen och 33 % startar med en fast situation.

MFF har 149 hörnor och kommer till avslut 27 gånger varav 4 resulterar i mål. Det har stor betydelse för hörnans resultat om MFF är först på bollen eller inte när hörnan slås in i straffområdet. MFF är endast först på bollen 20 av 149 hörnor. När laget är först på bollen kommer de till avslut på varannan hörna (50 %) jämfört med endast 13 % när laget inte är först på bollen.

Slutsatser:

Vår studie är en statistisk sammanställning av MFF:s avslut och offensiva hörnor i allsvenskan 2006. Den beskriver delar av MFF:s anfallsspel och kan ligga till grund för många intressanta diskussioner kring fotboll och dess anfallsstrategier. Däremot är vi försiktiga med att dra alltför stora slutsatser endast utifrån statistiken.

Nyckelord: fotboll, matchanalys, Malmö FF, avslut, hörnor, allsvenskan

Innehållsförteckning

1	Introduktion	6
1.1	Inledning	6
1.2	Bakgrund	6
1.3	Vår studie.....	7
1.4	Syfte.....	7
1.5	Frågeställning	8
2	Metod.....	9
2.1	Observationer	9
2.2	Videoobservationer.....	10
2.3	Observatören.....	11
2.4	Urval	12
2.5	Kvantitativ analys med SPSS	13
2.6	Statistik som analysredskap av fotboll	13
2.7	Figurer och tabeller.....	14
3	Litteraturstudie	15
3.1	Matchanalyser.....	15
3.2	Bollinnehav.....	16
3.3	Snabba omställningar	16
3.3.1	Bollerövringar.....	16
3.3.2	Antal passningar	17
3.3.3	Anfallsduration	19
3.4	Assist	20
3.5	Avslutaren.....	20
3.6	Spelminut.....	22
3.7	Hörnor.....	22
4	Avgränsning	24
4.1	Avgränsning för analys av avslut	24
4.1.1	Faktorer för analys av avslut	24
4.1.2	Faktorer som fanns i åtanke till avslutsanalysen	27
4.2	Avgränsning för analys av hörnor	27
4.2.1	Faktorer för analys av hörnor	27
4.2.2	Faktorer som fanns i åtanke till hörnanalysen	29
4.3	Bortfall.....	29
5	Resultat och diskussion	31
5.1	Avslutsanalys.....	31
5.1.1	Avslutets resultat	31
5.1.2	Bollerövring.....	32

5.1.3	Antal passningar	35
5.1.4	Anfallsduration	36
5.1.5	Antal spelare	38
5.1.6	Sista passningen innan avslut	39
5.1.7	Avslutaren.....	40
5.1.8	Spelminut.....	42
5.1.9	Fasta situationer	43
5.2	Hörnanalys.....	44
5.2.1	Hörnornas resultat	44
5.2.2	Hur hörnorna slogs	45
5.2.3	Zoner.....	46
5.2.4	Vinner första bollen eller inte.....	47
5.2.5	Avslutsposition	48
5.2.6	Typ av avslut	49
5.2.7	Spelminut.....	49
6	Avslutning/Slutsatser.....	50
6.1	Svar på frågeställningarna	50
6.2	Viktigaste upptäckter.....	52
6.3	Förslag till framtida forskning.....	53
	Referenslista	54
	 Bilagor	
A)	Matchlista	57
B)	Analysformulär avslut	58
C)	Analysformulär hörnor	59
D)	Ordlista	60
E)	Sluttabell allsvenskan 2006	63

1 Introduktion

1.1 Inledning

Den gamla Liverpoolprofilen Bill Shankley lär en gång ha sagt ”*Fotboll är inte på liv och död. Det är mycket viktigare än så*”. Det här citatet kan med all rätt kännas lite urvattnat. Vi är knappast de första som använder citatet i en text om fotboll. Faktum kvarstår dock. Fotbollen är och kommer att förbli en viktig del av livet för många människor. Veckan planeras efter helgens match och nedräkningen till avspark är viktigare än vilken veckodag det är. Väl på match lever sig publiken med i matchen och vet allt som är viktigt att veta om fotboll. Varje enskild individ har sin egen bedömning av händelserna på planen. Fotbollssupportern har dessutom en tendens att endast se matchen utifrån sitt favoritlags synpunkt. Exempelvis kan samma målchans bedömas helt olika av två personer. Likaså kan matchen analyseras utifrån två utgångspunkter, den objektiva eller den subjektiva. Det är känslan och de personliga åsikterna som är avgörande för den subjektiva analysen. Det är även detta som är grundläggande för analysen efter matchen som görs i samtal med arbetskamrater, bekanta eller bänkkamraten på fotbollsarenan. I motsats till den subjektiva analysen menar vi att en mer objektiv analys finns. Det är en analys som baseras på vad som egentligen har hänt, utan att nödvändigtvis bedöma om det är bra eller dåligt. Det är en saklig och opartisk analys som gjorts på fakta om matchen.

1.2 Bakgrund

Reilly (1998) menar att forskning inom idrott har ökat enormt på senare år. Det har inneburit att forskningen har blivit mer och mer specifikt inriktad. I början var forskningen mer allmänt idrottsrelaterad men nu är forskningen mer specialiserad och inriktar sig på enskilda sporter såsom fotboll. Under 80-talet blev det tydligare att fotbollsindustrin och de professionella inom fotbollen inte längre enbart kunde förlita sig på traditionella metoder för att hålla sig konkurrenskraftiga. De behövde utnyttja nyvunna vetenskapliga rön. Fler tränare och klubbedare blev därför mer öppna och mottagliga för vetenskaplig kunskap. Ett led i att omvandla de teoretiskt vetenskapliga kunskaperna till välfungerande praktik sker genom en återkommande världskongress

som går under namnet Science and Football. Den första ägde rum 1987 och den sjätte och senaste ägde rum i Turkiet i januari 2007. Efter varje av de fem första kongresserna har en bok med de mest intressanta studierna publicerats och en sjätte är på väg.

Vetenskapen kring fotbollen får ibland oförtjänt med kritik för att göra spelet tråkigt och förutsägbart enligt Reilly (1998). Att analysera och forska kring fotboll är dock till för att lära sig minimera misstagen och maximera chanserna att förbereda laget på bästa sätt vilket i sin tur ger en fotboll av högre kvalitet. Det har, och finns fortfarande, spänningar mellan personer med akademisk fotbollskunskap och de som är mer praktiskt inriktade. Dessa spänningar försvinner dock så sakta. Olsen (1997) belyser den utveckling som han har upplevt under sin tränarkarriär där det tidigare var "fult" att analysera matcherna i efterhand. Nu för tiden gör varje seriös klubb någon form av analys efter matcherna.

1.3 Vår studie

Vi inleder vår studie med en litteraturanlys på tidigare forskning inom matchanalyser av fotboll. Därefter har vi gjort en videoanalys på 25 av MFF:s matcher från allsvenskan 2006. Vid videoanalysen har vi använt oss av två analysformulär (bilaga B och C) som vi själv har tagit fram där vi har använt tidigare forskning som grund. Varje avslut analyseras utifrån elva faktorer bland annat var MFF erövrar bollen, hur lång tid anfallet tar och var avslutet sker. Ett avslut innebär att ett anfall avslutas med ett försök att göra mål. Varje hörna analyseras utifrån åtta faktorer bland annat vilken zon som hörnan slås in i och om MFF kommer till avslut. Samtliga faktorer presenteras och förklaras i kapitel 4. Centrala begrepp för studien förklaras i ordlistan (bilaga D).

1.4 Syfte

I studien kommer vi att observera och analysera Malmö FF:s (MFF) avslut i fotbollens herrallsvenska säsongen 2006. Syftet med detta är att öka förståelsen för fotbollens komplexitet och att närma sig en modell för hur man på ett mer objektivt sätt kan analysera avslut.

Hörnor anses allmänt, enligt vår uppfattning, vara en bra målchans. Detta överensstämmer dock inte med viss tidigare forskning. Därför väljer vi att granska MFF:s offensiva hörnor ytterligare. Vi vill analysera hörnorna och hoppas kunna komma fram till vilka faktorer som är avgörande för att det anfallande laget ska komma till avslut.

I studien vill vi även problematisera och resonera kring uttrycket snabba omställningar utifrån vår datainsamling. Vi upplever det som att det är allmänt vedertaget i fotbollskretsar att snabba omställningar är ett effektivt sätt att anfalla. Däremot har vi efter reflektioner och diskussioner svårt att definiera vad en snabb omställning är. I vår studie hoppas vi kunna identifiera vissa faktorer som kan relateras till en snabb omställning.

1.5 Frågeställning

Hur ser de anfall ut som Malmö FF lyckas avsluta på utifrån våra faktorer i allsvenskan 2006?

Hur ser Malmö FF:s offensiva hörnor ut i allsvenskan 2006 utifrån våra faktorer?

Vilka av våra faktorer har störst betydelse för om Malmö FF lyckas komma till avslut på sina offensiva hörnor i allsvenskan 2006?

Vad definierar en snabb offensiv omställning?

2 Metod

Arbetet med uppsatsen inleddes med en litteraturstudie (kapitel 3) för att få kunskap om tidigare forskning relaterad till fotboll och matchanalys. Litteraturstudien hade vi nytta av dels i framtagandet av vårt analysformulär (som presenteras i kapitel 4 och även som bilaga B och C) och dels även i jämförelse med denna uppsats resultat. Resultatdelen (kapitel 5) presenteras gemensamt med diskussionsdelen. Anledningen till detta är att vi upplever att det underlättar för läsaren att se resultatet och diskussionen i samma kapitel. Eftersom vi är väldigt tydliga med vad som är resultat från undersökningen och vad som är våra egna åsikter anser vi att det inte är ett problem. I kapitel 6 presenteras svaren på studiens frågeställningar samt de viktigaste upptäckterna.

Metoden vi har använt är videoobservationer. Observationen är icke-deltagande eftersom den är gjord på ett elitlag där ingen av oss spelade. Det kan diskuteras om observationen är dold eller öppen. Fotboll på elitnivå granskas ständigt vilket spelarna är medvetna om. Däremot känner de inte till vår observation. Observationen är alltså egentligen dold men spelarna är medvetna om att de ständigt studeras vilket gör att deras agerande egentligen kan förväntas vara precis som i en öppen observation.

2.1 Observationer

Gratton & Jones (2004) skriver om observation som en metod där man som användare av metoden verkligen får reda på vad som händer. Det är ingen återgivning från någon annan utan användaren av metoden har möjligheten att själv tolka det som han sett, hört och upplevt med sina egna sinnen.

Hughes (1998) menar att det har lagts ner mycket forskning på att kunna hitta ett objektiva analysredskap av fotboll och dess betydelse för tränaryrket. Han påpekar att det finns tydliga svårigheter i varje försök att analysera och komma ihåg de händelser som sker i ett komplicerat spel som fotboll. En av lösningarna för att komma till bukt med dessa problem är användandet av ett "notational analysis systems". Detta är ett systematiskt observationsredskap som används för att kvantifiera en händelse. Medvetet eller omedvetet har coacher, scouter och managers anpassat, skapat och utvecklat system för att samla information genom alla tider. Med teknikens utveckling har datorer

och video underlättat denna process vilket även talar för att matchanalyser kommer utvecklas ytterligare.

2.2 Videoobservationer

Rønholt, Holgersen, Fink-Jensen och Nielsen (2003) menar att en fördel med videoobservationer är att forskaren inte behöver vara på plats när händelsen sker utan har möjlighet att i lugn och ro granska materialet i efterhand. De anser vidare att det inte behöver finnas en färdig problemformulering innan inspelning utan det kan växa fram under granskningen av videomaterialet. Rønholt m.fl. (a.a.) påvisar att en av de största fördelarna med videoobservationer är att det ger en möjlighet att granska faktiska händelser. Dock ger videoinspelning aldrig en fullständig spegelbild av verkligheten då den avgränsar och observationer bara kan göras av det som filmas. Detta innebär att forskaren vid videoinspelningar missar händelser som skulle kunna vara av betydelse för studien.

En av riskerna med videoobservationer som metod är ”inter-observer” reliabilitet. Detta innebär att om den studerande inte filmar själv finns det en annan människa som tar beslut för vad som är viktigt att filma. Det som hamnar i bild behöver då nödvändigtvis inte vara det som den studerande tycker är viktigt och varken en kamera eller en människa kan se och uppfatta allt som händer. (Gratton m.fl. 2004)

I vårt fall finns det som vi vill studera i bild trots att vi inte filmat själva. Dock med vissa få undantag när det ibland visas reprisar som döljer delar av matchen vilket kan göra att viss data inte går att få fram i efterhand. Videoobservation är en metod som ger observatören möjligheten att spola tillbaka dvd-skivorna och observera samma situation på nytt. Utan den möjligheten skulle studien vara mycket svårare att genomföra. Om observationerna skulle ha skett i realtid hade vi behövt vara fler observatörer och observerat några faktorer var. I annat fall skulle bortfallet bli alldeles för stort och observationerna skulle inte vara användbara för studien. Ett annat alternativ hade varit att observera färre faktorer vilket hade lett till att studien inte hade blivit lika djupgående. Nu har vi möjligheten att spola tillbaka dvd-skivan och med tanke på att även tiden för avslutet noteras finns möjligheten att lägga till eventuella faktorer under resans gång om det skulle bli aktuellt och därefter relativt smidigt kunna återfinna

situationer och observera dem på nytt. Vår studie hade förmodligen inte varit möjlig att genomföra med någon annan metod.

Vi ställs även inför problem med kamerans position och redigeringen. I videoanalyser av fotbollsmatcher kan exempelvis en repris av ett tidigare anfall innebära att sekvenser i ett kommande anfall missas vilket innebär att det blir ett bortfall på några faktorer. Dessvärre har vissa delar av inspelningen gjort att vi inte kunnat få fullständig fakta om några av avsluten. Dessa avslut har tagits med i studien ändå och den missade faktorn har endast lämnats blank. Detta har i studien inneburit att det totala antalet avslut kan skifta något beroende på vilka faktorer som granskas. Bortfallet presenteras mer ingående i kapitel 4.3.

2.3 Observatören

Gratton & Jones (2004) menar att det som observatör är viktigt att vara förberedd för vad som skall observeras, vilka variabler som skall användas, vilka det är som skall observeras, vilka som är observatörer och hur allt skall dokumenteras. Ett sätt för den studerande att få kontroll på allt detta är att göra en pilotstudie. Det har vi gjort genom en tidigare uppsats. Där skapade vi ett analysformulär som inför den här studien har justerats något. Analysformuläret (bilaga B) innehåller de elva faktorer som vi observerar varje avslut utifrån.

Enligt Brännberg (1998) är framställningen av forskningsprocessen en fråga om urval och presentation. Han menar att urvalet av datainsamlingen som ofta beskrivs som hårdfakta i en uppsats bör problematiseras. Forskaren måste vara medveten om att de delarna av det insamlade materialet han använder till stor del påverkas av hans egna värderingar. Framför allt när det gäller observationer menar Brännberg (1998) att det är nästintill omöjligt att ge en "ren" beskrivning av verkligheten eftersom sanningen ligger i betraktarens ögon. Den framställning som forskaren gör bör istället ses som en blandning av konkret kunskapssökande och egen analys. Även Christiansen (2001) menar att det är en risk med videoobservationer att forskaren kan tolka det han ser som objektiv data. Det är dock viktigt att ha förståelse för att det en person ser, inte nödvändigtvis är samma sak som en annan person ser.

I studien påverkas observatörsrollen något eftersom vi som åskådare har sett de flesta matcherna tidigare. Det innebär att vi delvis redan har dragit slutsatser om Malmö FF:s anfallsspel. Med detta menar vi att en situation endast har bedömts efter om den har varit bra eller dåligt, till stor del baserat på känslor som funnits under matchens gång. Denna subjektiva analys som sker när vi ser matchen live är något som vi försöker att komma ifrån med den mer objektiva analys som görs i denna studie. Med hjälp av analysformulär har vi redan bestämt vilka faktorer som ska granskas i varje anfall och det lämnar inget, eller väldigt lite, utrymme för subjektiva värderingar. Situationerna värderas inte efter om de är bra eller dåliga utan beskrivs endast utifrån vad som har skett på planen.

Det finns dock en del svårbedömda situationer. Detta innefattar var bollöveringen sker och när bollinnehavet är förlorat. För att minska risken för slumpmässiga bedömningar har vi varit så tydliga som möjligt i utformande av faktorerna. Dessa presenteras i kapitel 4. Det kan även vara problematiskt för läsaren att få full förståelse för hur vi tolkar olika situationer. Exempel på detta är ett inlägg mot mål som målvakten plockar ner. När räknas det som skott och när är det en misslyckad passning?

Alla observationer genomfördes tillsammans vilket vi tror minskar risken för eventuella subjektiva bedömningar. Detta innebär att vid tveksamma situationer har vi diskuterat situationen och sedan tagit ett gemensamt beslut.

2.4 Urval

En grundtanke som fanns redan innan studien påbörjades var att studera och analysera ett lag under en säsong för att kunna dra slutsatser om det lagets anfallsspel. Matcherna behövde finnas tillgängliga på DVD eller video. Att laget skulle vara ett elitlag ansågs viktigt dels för att matcherna då finns inspelade men även för att öka intresset för uppsatsen. Det känns även mer relevant för framtida forskning om uppsatsen behandlar ett elitlag än ett amatörlag. Alla dessa kriterier uppfylldes av det lokala laget Malmö FF. Eftersom uppsatsen är skriven på Malmö Högskola gjorde de geografiska förutsättningarna Malmö FF till ett naturligt val. Valet av säsong 2006 motiveras med att det var den senaste färdigspelade, och därmed mest aktuella, säsongen.

2.5 Kvantitativ analys med SPSS

Vi har använt datorprogrammet ”SPSS 13.0 for Windows” för bearbetning av statistiken. För att kunna bearbeta empirin i programmet behöver vi koda om varje variabel till en siffra.

Gratton m.fl. (2004) skriver att SPSS för Windows är ett program som används för att analysera kvantitativ data. Programmet gör det möjligt för oss att få fram de tabeller och diagram som vi behöver för att kunna tyda våra data på det sätt som vi tänkt oss.

Gratton m.fl. (2004) nämner en del vanliga problem som förekommer i samband med kvantitativ analys. Här nämns saker som att välja fel statistiskt test och att enkäterna är fel designade så att datan har fel format för att testet som forskaren tänkt sig skall visa ett korrekt resultat. Det är viktigt att förbereda sig innan så att forskaren vet att den empiri han samlat in går att föra in i programmet annars kan han bli sittande med en massa siffror som inte programmet kan tolka. Att få in rätt faktorer och siffror på rätt ställe är viktigt för att inte statistiken ska bli missvisande och det gäller att vara mycket noggrann för att undvika eventuella misstag. De menar vidare att det viktigaste med programmet och även statistik i övrigt inte är att få fram signifikanta resultat utan att kunna förstå och tyda dessa på rätt sätt. Tolkningen av statistiken är minst lika viktig som att välja rätt test i programmet.

Vid varje enskilt avslut har vi antecknat det exakta utfallet i varje faktor. Detta gav oss väldigt många olika variabler vilket innebar att vi var tvungna att kategorisera en del av svaren. Denna kategorisering var främst nödvändig i antalet passningar innan avslut och hur lång tid anfallen tog. Exempelvis valde vi att kategorisera antalet passningar innan avslut i två kategorier, 0-3 passningar och 4 eller fler passningar. Tiden delade vi upp i grupperna 0-4 s, 5-9 s, 10-14 s, 15-19 s och mer än 20 sekunder. Båda dessa kategoriseringar baserade vi på tidigare forskning.

2.6 Statistik som analysredskap av fotboll

Vi har under litteraturstudien varit kritiska till vissa slutsatser som tidigare forskare har gjort utifrån deras statistik. Detta har väckt frågan om kombinationen mellan statistik och praktiskt fotbollskunnande. Exempelvis finns det ett flertal studier gjorda på mål.

Författaren har studerat gjorda mål och kommit fram till att de flesta målen görs efter korta anfall, dvs. att laget vinner boll och avslutar inom ett visst antal sekunder. Slutsatsen som författaren dragit, och som vi kritiserar, är att det är det mest effektiva sättet att anfälla på. Däremot innefattar studien inte alla anfall utan endast de som har resulterat i mål. Författaren har alltså ingen statistik på hur många ”korta anfall” som har misslyckats utan ser endast att många mål kommer efter korta anfall. För att kunna dra slutsatser om effektivitet menar vi att forskaren behöver granska alla anfall och inte bara de som resulterar i mål. Effektivitet är enligt oss lyckade försök i relation till totalt antal försök.

Vi ger ett exempel för att tydliggöra vad vi menar. I en match gjorde Malmö FF fyra mål. Tre av dessa kom efter korta anfall och ett efter ett längre anfall. Det är då lätt att dra slutsatsen att korta anfall är mer effektiva om forskaren endast studerat målen. Om han däremot hade studerat alla anfall hade han funnit att MFF gjorde tre mål på sexton korta anfall och ett mål på två långa anfall. Utifrån dessa siffror, vilket anfallssätt är mest effektivt? Detta tycker vi visar hur problematiskt det är att dra för stora slutsatser endast utifrån statistik. Fotboll är ett väldigt komplext spel och statistiken säger sällan hela sanningen. Däremot kan det vara till hjälp i en matchanalys.

2.7 Figurer och tabeller

Vi har fört över all empiri från våra handskrivna formulär till Microsoft Excel för att kunna behandla materialet enklare. Det underlättar även i framtiden om intressenter vill granska källmaterialet.

Vi har använt Microsoft Excel för att rita figurer och tabeller. SPSS tar fram tabeller för statistiken, men av layoutmässiga skäl har vi valt att göra alla tabeller i Microsoft Excel.

3 Litteraturstudie

I detta kapitel presenteras tidigare forskning på ämnet som är relevant för undersökningen. Efter två avsnitt som behandlar matchanalyser och bollinnehav har vi valt att dela upp kapitlet efter faktorer som används i analysformuläret. Den tidigare forskningen jämförs sedan med resultatet.

3.1 Matchanalyser

Pollard och Reep (1997) har försökt skapa ett instrument för att mäta effektiviteten av olika spelstrategier inom fotbollen i sin artikel *Measuring the effectiveness of playing strategies at soccer*. De har valt att mäta utifrån ett begrepp som de kallar ”team possession” (bollinnehav). Detta räknas i antal och varje bollinnehav har en tydlig start- och slutpunkt. Starten är när bollen erövrats och slutpunkten är när laget tappar bollen eller avslutar. Starten av bollinnehavet preciseras bland annat utifrån var på planen bollen erövrats. För att analysera detta har Pollard m.fl. delat in planen i sex zoner, vilket även ligger till grund för vår uppdelning. De klassificerar även avsluten utifrån vilken typ av avslut det är och var på planen det sker, både vad avser vinkel och avstånd till mål. Med dessa faktorer som grund skapar Pollard m.fl. en ekvation där möjligheten att göra mål kan uppskattas efter varje enskild bollerövring. Instrumentet kan användas som stöd vid utvärderingar av matcher och kan vara till hjälp för att sätta upp en spelstrategi. Ekvationen är dock så pass avancerad att vi väljer att inte presentera den här utan hänvisar istället till primärkällan.

Det finns även svensk forskning på matchanalyser. Hogbrandt & Björkman (2001) har i sitt examensarbete tagit fram ett analyschema för mål och dess förspel. De använder liksom Pollard & Reep position för bollerövring men delar in planen i tolv zoner. De tittar också på antal passningar i anfallet och hur lång tid anfallet varar. Hogbrandt & Björkman tittar även på assisten i sin studie, d.v.s. den passning som slås till målgöraren. De studerar bland annat vilken zon assisten kommer från och om passningen går i luften eller på marken.

Andersson & Eriksson (2001) har granskat merparten av målen i allsvenskan 2000 på video. De baserar sin analys på Mastercoach som är ett databaserat videoanalysprogram

framtaget av den förre detta norska landslagscoachen Egil "Drillo" Olsen och hans kollega Öyvind Larsen. De faktorer de främst fokuserar på är var avslutet kommer ifrån och var assistent slås och de har därför delat in den offensiva planhalvan i ett rutnät för att kunna precisera den exakta positionen.

3.2 Bollinnehav

Lanham (1993) har i sin studie kommit fram till att det går i snitt 181 bollinnehav per gjort mål. Alltså byter bollen ägande lag nästan 200 gånger innan den går i mål.

Pollard & Reep (1997) menar att ett bollinnehav (team possession) är slut när en av följande händelser inträffar. 1) bollen går utanför planen, 2) när bollen träffar en motståndarspelare och bollen ändrar riktning signifikant (ex i form av en tackling, en bruten passning eller när ett skott räddas, 3) när ett regelbrott sker.

3.3 Snabba omställningar

Detta avsnitt behandlar forskning som är relaterat till faktor 1 "position för bollerövring", faktor 2 "antal passningar i laget innan avslut", faktor 3 "tid från bollerövring till avslut" och faktor 4 "antal spelare inblandade i anfallet" i vårt observationsformulär.

För att kunna beskriva en snabb omställning i offensiv bemärkelse kan det vara lämpligt att koppla begreppet till vissa faktorer. Hur lång tid anfallet tar (anfallsduration), var laget erövrar bollen (bollerövringar) och antalet passningar som laget använder sig av, skulle kunna vara sådana faktorer. Ensamman säger de inte mycket men tillsammans är tanken att de skall kunna ge en bild av anfallet.

3.3.1 Bollerövringar

Garganta, Maia & Basto (1997) studerade europeiska toppklubbar och lagens anfall som resulterade i mål. Slutsatserna som drogs utifrån studiens resultat var att lagen ofta vann boll på offensiv tredjedel, hade korta anfall (10s eller mindre), utnyttjade få spelare (3 eller färre) och använde sig av få passningar (3 eller färre). Typexemplet på detta var

Paris Saint Germain (PSG) som gjorde 60 % av sina mål efter anfall som ej översteg 5 sekunder. 80 % av de lyckade anfallen involverade tre spelare eller färre och 80 % innehöll tre passningar eller färre. Samtidigt visade studien att Barcelona lyckades göra 41 % av sina mål efter anfall där fyra till sex spelare var involverade. Det är en siffra som är mer än dubbelt så stor som övriga lag uppvisade.

Garganta m.fl. (1997) nämner även tidigare forskning av Hughes (*The winning formula*. London: Collins 1990) där han har studerat 109 matcher på toppnivå i Europa. Hughes studie visade att 87 % av målen görs efter anfall med fem passningar eller färre. Han drog även slutsatsen att det mest positiva försvarsspelet är där laget sätter hög press på motståndaren för att erövra bollen hög upp i planen. Detta motiverar han med att ett lag måste vinna bollen i snitt 34 gånger i den offensiva tredjedelen för att göra ett mål och motsvarande siffra i den defensiva tredjedelen är 235 bollerövringar för ett mål.

Hughes och Churchills (2005) studie på Copa America visade att 68 % av avsluten kom efter bollerövring på offensiv planhalva och av dessa avslut var två tredjedelar efter bollvinst på sista fjärdedelen.

Andelen mål som görs efter bollerövringar på egen planhalva har minskat de senaste tjugo åren vilket Hogbrandt och Björkman (2001) visar i sin studie på målen och deras förspel gjorda i VM 1982, EM 1992 och EM 2000. Av de mål som görs efter bollerövringar (i motsats till fasta situationer) gjordes 72 % av målen efter bollerövringar på egen planhalva i VM 1982. I EM 1992 minskade det till 55,6 % och i EM 2000 var siffran 48,7 %.

3.3.2 Antal passningar

Den före detta norska förbundskaptenen Egil "Drillo" Olsen har tillsammans med Semb och Larsen studerat målen i VM 1986 och 1990 i boken *Effektiv fotboll* (1994). De har delat upp målen i snabba omställningar, fasta situationer och längre anfall (se tabell 2) och fördelningen mellan dem är relativt jämn. De tittar även på hur många passningar det anfallande laget slår innan de gör mål, här är även mål från VM 82 med (se tabell 3). Mer än en tredjedel av målen kommer efter tre eller färre passningar.

Typ av anfall	VM 86	VM 90
Snabb omställning	35,6%	38,3%
Fast situation	30,3%	34,8%
Längre anfall	34,1%	27,9%

Tabell 2. Mål vid olika typer av anfall

(Olsen m.fl. 1994:51)

	0-3 passningar	4 el fler passningar
VM 82	67,9%	32,1%
VM 86	66,6%	33,4%
VM 90	68,7%	31,3%

Tabell 3. Antal passningar innan mål

(Olsen m.fl. 1994:51)

Bate (1988) visar i sin 20 år gamla undersökning att 94 % av målen gjordes efter anfall med 4 passningar eller färre. Utifrån sina studier förespråkar Bate en direkt strategi. Detta innebär 1) att bollen ska spelas framåt så ofta som möjligt, 2) minska antalet passningar bakåt och i sidled till ett minimum, 3) öka antalet långa passningar framåt och även driva bollen framåt, 4) spela in bollen på ytan bakom motståndarnas backlinje så ofta som möjligt. Dessa rekommendationer stämmer, enligt Hughes (1998), väl överens med ”long-ball-game” och ”direct method”. Det är en typ av fotboll som Norge utnyttjade under Egil ”Drillo” Olsens ledning och som han själv beskriver i *Effektiv fotboll* (1994).

Antalet passningar som krävs för att göra mål i de stora mästerskapen har enligt Hogbrandt och Björkman (2001) minskat. I VM 1982 gjordes målen, där anfallen startade efter en bollerövring, efter i snitt 4,3 passningar (se tabell 4). I EM 1992 var snittet också 4,3 passningar och i EM 2000 hade det minskat till 3,3 passningar. Vidare visar samma studie att i VM 1982 kom 16,7 % av målen till efter korta anfall (0-2 passningar) jämfört med 22,2 % i EM 1992 och 42,1 % i EM 2000. Hogbrandt och Björkman (2001) har även studerat hur många av målen som kommer inom 10 sekunder efter bollerövring. Dessa siffror är 16 % i VM 1982, 16,7 % i EM 1992 och 41 % i VM 2000.

Mästerskap	Antal passningar i snitt innan gjorda mål	Mål efter korta anfall (0-2 passningar)	Andel mål inom 10 sekunder efter bollerövring
VM 1982	4,3 passningar	16,7 %	16 %
EM 1992	4,3 passningar	22,2 %	16,7 %
VM 2000	3,3 passningar	42,1 %	41 %

Tabell 4. Antal passningar innan mål, andel mål efter korta anfall och andel mål inom tio sekunder efter bollerövring.

3.3.3 Anfallsduration

Hughes och Churchill (2005) studerade matcher i Copa America 2001 för att se om det fanns någon skillnad mellan de framgångsrika och icke framgångsrika lagens sätt att anfalla. Det visade sig att den största skillnaden inte fanns i anfallsstrategin, utan de lag som var mest framgångsrika lyckades vinna bollen högt upp på motståndarnas planhalva och därefter avsluta snabbt. Det är något som skulle kunna ses som snabba omställningar. Hughes m.fl. kom fram till att ju färre passningar och kortare duration anfallet hade desto större chans var det att komma till avslut (se tabell 1). De sammanfattar detta med att ju mindre tid motståndarna har att organisera sitt försvar när de förlorat boll desto större chans är det att det egna laget gör mål.

Duration (s)	Antal skott	%	Avslut mål
0-4	272	43%	18
5-9	179	29%	19
10-14	101	16%	11
15-19	37	6%	4
20+	37	6%	4
Totalt	626	100%	56

Tabell 1. Anfallsduration innan avslut

(Hughes & Churchill, 2005:221)

3.4 Assist

Detta avsnitt behandlar forskning som är relaterat till faktor 5 "var sista passningen kommer ifrån" och faktor 6 "om passningen slås via marken eller i luften" i vårt observationsformulär.

Det norska fotbollsförbundet använde en mall för att analysera sitt lags spel, såväl lagmässigt som individuellt. I den här mallen tittade Olsen & Larsen (1997) på den sista passningen som slås innan ett mål. De studerade fyra faktorer. Var passningen slås ifrån, typ av passning, vilken yta passningen passerar och spelarens namn och position.

I Allsvenskan 2000 levererades 33 % av de målgivande passningarna (assisten) från zonerna närmast kortsidan på offensiv planhalva. Dessa zoner utgörs av ytan mellan förlängd mållinje och ca 8 meter in på planen. Studien av Andersson m.fl. (2001) visade även att 8 % av de målgivande passningarna slogs från egen planhalva.

Hogbrandts & Björkmans (2001) studie på de stora mästerskapen visar att av de assister som slogs i luften slogs 50 % framför straffområdet i EM 2000. Detta jämförs med VM 1982 (23 %) och EM 1992 (14 %) där siffrorna var betydligt lägre. Hogbrandt m.fl. menar att en bidragande orsak till dessa resultat var att spelare som var aktiva kring år 2000 i större utsträckning slog s.k. tidiga inlägg för att hitta "luckan" mellan försvar och målvakt än de som var aktiva under 80- och 90-talet.

3.5 Avslutaren

Detta avsnitt behandlar forskning som är relaterat till faktor 7 "avslutarens position", faktor 8 "antal tillslag av avslutaren" och 9 "typ av avslut" i vårt observationsformulär.

Andersson & Eriksson (2001) visar i sin studie av målen i allsvenskan 2000 att avslutaren i 67 % av fallen använder sig av ett tillslag och i 20 % av två tillslag. Andersson m.fl. drar därför slutsatsen att så få tillslag som möjligt är att föredra vid avslut.

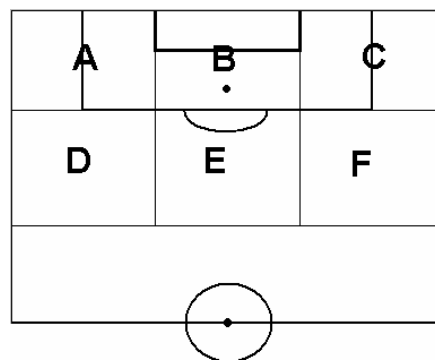
Att många mål görs där avslutaren utnyttjar få tillslag understryks i Svenska fotbollsförbundets VM-rapport från 1998. I den uppvisas statistik på att i 60 % av målen som gjordes i VM 1998 använde sig avslutaren av ett tillslag.

Andersson och Eriksson (2001) studerade bl.a. hur fördelningen av olika typer av avslut såg ut på de mål som gjordes i allsvenskan 2000. Enligt deras observationer gjordes 52 % av målen på skott från marken, 17 % på nick, 12 % på halvvolleyskott, 8 % på volleyskott, 7 % på straffar 3 % på frisparkar och 1 % kom till efter självmål.

Typ av avslut är en faktor som beskrivs i Svenska Fotbollförbundets VM-rapport från 1998. Den redovisar bl.a. att 19 % av målen i VM 98 kom till på nick och i VM 94 var siffran 19,4 %.

Av de 375 mål som Andersson & Eriksson (2001) analyserade gjordes 85 % av målen inom straffområdet och av dessa gjordes nästan en tredjedel i målområdet. De gjorde den enligt dem självklara slutsatsen, att ju närmre mål avslutaren befinner sig desto större är möjligheten att göra mål.

I Svenska fotbollsförbundets EM-rapport från 1992 används en zonindelning av planen, där den offensiva planhalvan delas in i sex zoner (se Figur 1). Modellen är framtagen av GIH:s fotbollslinje 1988-91 och utnyttjas för att beskriva avslutarens position.

Figur 1. Zonindelning offensiv planhalva.
(EM-rapporten 1992:10)

I skapandet av en ekvation för att beräkna sannolikheten för att göra mål tar Pollard och Reep (1997) hänsyn till avslutarens position. Positionen beräknas dels utifrån vinkeln till närmsta stolpen och dels utifrån avståndet från målet.

I tabell 5 redovisas avslutsstatistik från de två toppklubbarna i allsvenskan 2006. (Se bilaga E – Sluttabel allsvenskan 2006) I denna statistik finns inte blockerade skott med. Elfsborg hade 372 avslut men AIK var effektivare med 15 % av avsluten i mål.

Avslutets resultat				
	AIK		Elfsborg	
	Antal	%	Antal	%
Mål	46	15%	41	11%
På mål	120	39%	137	37%
Avslut totalt	311		372	

Tabell 5. Total avslutsstatistik för de AIK och Elfsborg efter allsvenskans samtliga omgångar 2006 (www.svenskfotboll.se, 2007-01-03)

3.6 Spelminut

Detta avsnitt behandlar forskning som är relaterat till faktor 11 "spelminut" i vårt observationsformulär.

Abt, Dickson & Mummery (2002) studerade 703 matcher i den australiensiska ligan för att se när under matchen målen gjordes. Resultat visade att det görs fler mål ju längre matcherna pågår.

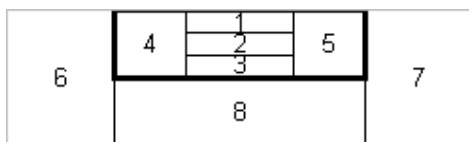
Matchminut	1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90+
Antal gjorda mål	262	290	331	363	390	429

Tabell 6. Matchminut för gjorda mål.

3.7 Hörnor

Detta avsnitt behandlar forskning som är relaterat till vår hörnanalys.

Taylor, J.B., James, N. och Mellalieu S.D. (2005) har gjort en studie av hörnor från Premier League 2001-2002. För sin analys delar de in anfallsområdet (straffområdet

Figur 2 Zonindelning vid hörnor

(Taylor m.fl. 2005:226)

med omnejd) i 8 delar. Zon 1-5 utgör straffområdet och zon 6 är den zon där hörnorna slås ifrån. De gör även en

granskning av olika typer av hörnor såsom inåtskruvade och utåtskruvade. Taylor m.fl.

kom fram till att det i snitt slogs elva hörnor per match och av 217 hörnor resulterade 68 i ett avslut vilket innebär avslut på 31 % av hörnorna. Av avsluten gick endast 1 av 11 i mål. Detta innebär att det blev mål på ungefär var 36:e hörna. Hörnorna ansågs pågå tills det att motståndarna rensade, det anfallande laget avslutade eller gjorde mål eller om det anfallande laget tappade bollinnehavet. Denna studie stämde enligt författarna väl överens med tidigare gjorda studier. En annan faktor som är intressant för vår studie av hörnor är vilket lag som har första bollberöringen efter hörnan. Taylor m.fl. studie visar att denna faktor har stor betydelse för om anfallande lag kommer till avslut eller inte. Av de hörnor där anfallande lag har första bollkontakten leder 80 % till avslut jämfört med endast 15 % när försvarande lag har första bollkontakten.

Efter de stora mästerskapen 1992 och 1998 gjorde Svenska Fotbollsförbundet en analys av matcherna och en statistisk sammanställning. I EM 1992 slogs 166 hörnor varav 4 resulterade i mål. Detta innebär att det blir mål på ungefär var 42:a hörna, eller i var fjärde match. Detta jämförs med VM 1990 då det blev mål på var 51:a hörna. I rapporten ifrågasätts även hur bra målchans en hörna egentligen är. I VM-rapport 1998 visar statistiken att 13,5 % av målen kom på hörna vilket jämförs med de 4,3 % i VM 1994.

4 Avgränsning

I detta kapitel presenterar vi de faktorer vi valt att studera vid avslut och vid hörnor samt det bortfall som har förekommit och vilka faktorer det har påverkat. Avslutsanalysformuläret ligger som bilaga B och hörnanalysformuläret som bilaga C. Det har genomförts forskning på samtliga faktorer som vi använder i våra analysformulär. Baserat på denna forskning och våra tidigare erfarenheter från fotboll anser vi att dessa faktorer är viktiga.

4.1 Avgränsning för analys av avslut

Fotboll är ett böljande spel vilket försvårar analysarbetet. Därför har vi valt att avgränsa oss till avsluten. Varje enskilt avslut studeras från att MFF erövrar bollen (bollerövring) tills det att avslutet sker. Vid de tillfällen en motståndare rör vid bollen utan att ha kontroll på den fortsätter anfallet. Anfallet är slut när motståndarna har full kontroll på bollen, skjuter ut bollen utanför planen eller rensar bollen ut från ”anfalszonen”. Avslut är ett avgörande moment för fotbollsmatchens resultat vilket gör det intressant att studera. Varje avslut studeras utifrån elva faktorer. Vi har valt att detaljera faktorerna mycket för att ha en större databas att analysera.

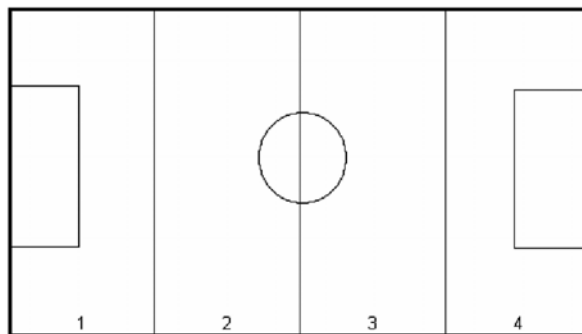
4.1.1 Faktorer för analys av avslut

1 *Position för bollerövring.*

Denna faktor visar var anfallet startar.

Vi har delat in planen i fyra olika delar där del 1 och del 2 är Malmö FF:s planhalva och del 3 och del 4 är motståndarnas planhalva (se figur 3). Anledningen till att vi valt att dela planen i enbart fyra delar är att det är enkelt att överblicka. Vi menar dock att

det är avgörande för anfallet vart på plan bollerövringen sker. Vi har valt att benämna bollerövringen efter i vilka zoner den sker dvs. B1, B2, B3 och B4. De fasta situationerna specificeras genom

Figur 3. Zonindelning för bollerövring

siffran på vilken zon de sker i och namnet på den fasta situationen. T.ex. frispark 3 eller inkast 2.

2 *Antal passningar inom laget innan avslut.*

Faktor 2 och 3 är viktiga för att kunna beskriva en snabb omställning. Passningarna beskriver hur laget tar sig fram till avslut.

3 *Anfallsduration.*

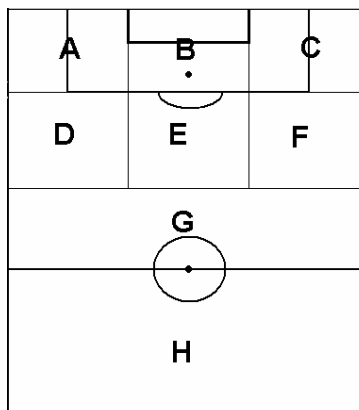
Tid från bollerövring till avslut. Tiden visar hur lång tid det tar att komma till avslut och indirekt även hur lång tid motståndarna har på sig att organisera sitt försvar.

4 *Antal spelare inblandade i anfallet*

Detta är en faktor som kompletterar antal passningar. Även om antalet passningar kan vara stort, så behöver det bara vara två spelare som är involverade. Eftersom vi räknar antalet spelare ges en klarare bild över situationen än om vi bara räknat antalet passningar.

5 *Var sista passningen kommer ifrån*

I faktor 5 och 7 använder vi nästan samma zonindelning. Zon B består av målområdet och den del av straffområdet som är framför målområdet. Zon A och C är på kanterna bredvid zon B. Zon D, E och F är utanför straffområdet. Zon G är övriga delen av den offensiva planhalvan och zon H är på den egna planhalvan.

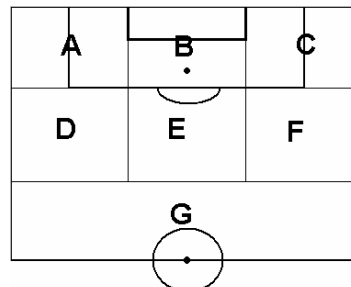
Figur 4. Zonindelning för sista passning

6 *Om sista passningen slås via marken eller i luften*

Denna faktor analyseras främst tillsammans med faktor 5. Om sista passningen kommer i luften kan det även påverka typ av avslut och antal tillslag avslutaren använder.

7 *Avslutarens position*

Vi har delat in planen i sju zoner. Zon B består av målområdet och den del av straffområdet som är framför målområdet. Zon A och C är på kanterna bredvid zon B. Zon D, E och F är utanför straffområdet. Zon G är övriga planen inklusive MFF:s planhalva.

Figur 5. Zonindelning för avslut

8 *Antal tillslag av avslutaren*

Om avslutet sker på ett tillslag ges motståndarna mindre tid till att hinna försvara. Antalet tillslag skulle även kunna ge en indikation på hur mycket avslutaren är tvungen att själv agera för att komma till avslut.

9 *Typ av avslut*

Denna faktor visar hur avancerat avslutet är vilket kan avgöra utgången av avslutet. Vi har kategoriserat avsluten i skott(1), nick(2), halvvolleyskott(3) och volleyskott(4). Nick, halvvolleyskott och volleyskott är oftast svårare att utföra med ett lyckat resultat då bollen befinner sig i luften.

10 *Resultat av avslutet*

Är indelat i mål(1), i stolpe/ribba(2), på mål(3), utanför mål(4) och block av försvarsspelare(5). Givetvis är mål det önskade resultatet av ett avslut, men avslut som går på mål tvingar fram en prestation från motståndarna för att förhindra att bollen går i mål och kan till exempel ge upphov till fler avslut i form av retur.

11 *Spelminut*

Underlättar om man vill studera källmaterialet. Det kan även vara intressant att se om MFF tenderar att komma till fler avslut under vissa perioder av matchen.

4.1.2 Faktorer som fanns i åtanke till avslutsanalysen

I vår analys använde vi oss av ytterligare två faktorer. Under arbetets gång kände vi att dessa faktorer av någon anledning inte passade in i studien. Dessa faktorer var ”numerärt överläge/underläge vid bollerövring” och ”avslutaren under press”. Den första faktorn behandlade om Malmö FF vid bollerövring var fler spelare i anfallet än vad motståndaren hade försvarsspelare. Det vi ville med denna faktor var att analysera om MFF utnyttjar de lägen då de anfaller med fler spelare än vad motståndarna försvarar med. Detta var dock en svår bedömning att göra. Det blev ofta en subjektiv bedömning när vi skulle avgöra vilka spelare som deltog i anfallsspelet respektive motståndarnas försvarsspel. Det saknades tydliga gränser. Faktorn är enligt oss ytterst problematisk att kvantifiera vilket är anledningen till att vi valde att inte använda den. Däremot är vi övertygade om att faktorn har en viss påverkan på ett anfalls resultat.

Den andra faktorn behandlade om avslutaren var under press i avslutsögonblicket. Vi tittade på om avslutaren var så pass pressad att hans tekniska utförande hindrades eller försvårades av motståndarna. Precis som i den första faktorn saknas även här en tydlig gränsdragning mellan när avslutaren är pressad eller inte. Avslutaren är ofta mer eller mindre under press av motståndarna och att kvantifiera denna gradvisa press i ja eller nej ger inte en rättvis bild av situationen.

4.2 Avgränsning för analys av hörnor

Vi har även valt att göra en specifik granskning av hörnorna. Detta är en fast situation som vi bedömer som en god möjlighet för ett lag att komma till avslut. Hörnorna har en tydlig startpunkt vilket underlättar granskningen. Varje hörna analyseras utifrån åtta faktorer.

4.2.1 Faktorer för analys av hörnor

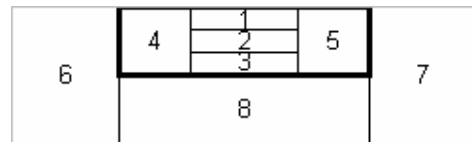
1. *Inåt- / utåtskruvad / kort*

Här analyserar vi vilken fot hörnläggaren använder och varifrån hörnan kommer. Hörnor från höger slagna med höger foten räknas som utåtskruvade och hörnor slagna med vänster fot räknas som inåtskruvade. Hörnor slagna från vänster med

vänster fot räknas som utåtskruvade och hörnor slagna med höger foten räknas som inåtskruvade. Undantagsfallet är om hörnläggaren använder utsidan av foten när han slår hörnorna. Korta hörnor innebär att hörnan slås till zon 6 vilket kräver ytterligare aktioner för att komma till avslut

2. *Vilken zon inspelet kommer i*

Hörnorna räknas alltid som slagna från zon 6 oavsett om hörnan slås från höger eller vänster sida av spelplanen. Alltså är zon 4 alltid den främre zonen i straffområdet.

Figur 2. Zonindelning vid hörnor
(Taylor m.fl. 2005:226)

3. *Vinner första bollen eller inte*

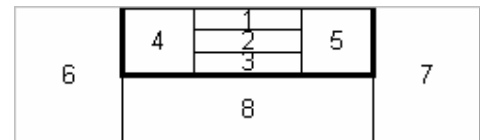
Denna faktor har visat sig vara avgörande i tidigare forskning. Den beskriver vilket lag som är först på bollen när den slås in i straffområdet. Om hörnan slås kort räknas denna faktor endast in om inlägget/inspelet kommer omedelbart efter att hörnan har slagits.

4. *Avslut / inte avslut*

Kommer MFF till avslut eller inte?

5. *Avslutarens position*

Denna faktor är mer detaljerad i hörnanalysen jämfört med den vanliga avslutsanalysen.

Figur 2. Zonindelning vid hörnor
(Taylor m.fl. 2005:226)

6. *Typ av avslut*

Denna faktor visar hur avancerat avslutet är vilket kan avgöra utgången av avslutet. Vi har kategoriserat avsluten i skott(1), nick(2), halvvolleyskott(3) och volleyskott(4). Nick, halvvolleyskott och volleyskott är oftast svårare att utföra med ett lyckat resultat då bollen befinner sig i luften.

7. *Resultat av avslut*

Är indelat i mål(1), i stolpe/ribba(2), på mål(3), utanför mål(4) och block av försvarare(5).

8. *Spelminut*

Underlättar om man vill studera källmaterialet.

Hörnan anses avslutad om en av följande händelser inträffar. MFF avslutar, motståndarna rensar förbi ”andra vågen”, bollen spelas utanför planen, motståndarna får kontroll över bollen eller om det sker ett regelbrott.

4.2.2 Faktorer som fanns i åtanke till hörnanalysen

I vår hörnanalys använde vi oss av ytterligare två faktorer. Under arbetets gång kände vi att dessa faktorer inte passade in i studien. Dessa faktorer var ”hur många spelare som vidrör bollen i MFF” och ”hur många spelare som vidrör bollen i motståndarlaget”. Faktorena fanns med för att vi var intresserade av att följa förloppet av hörnorna och inte bara hörnornas början och slut. Under arbetets gång blev det dock tydligt att faktorerna var felaktigt utformade. Problematiken var att resultatet blev tvetydligt och att det inte heller fanns tidigare forskning att jämföra med. Ett alternativ för att analysera händelseförloppet under hörnan hade varit att analysera durationen och antal passningar vilket vi har gjort i avslutsanalysen. Hörnorna består dock oftast av kampsituationer där det inte finns något tydligt bollinnehav. Dessutom tror vi att durationen skiljer sig väldigt lite från hörna till hörna.

4.3 Bortfall

I detta avsnitt presenteras undersökningsmaterialets bortfall. Det mest avgörande bortfall vi har är matchen mellan Malmö FF och Hammarby IF i den tredje omgången. Denna har vi inte kunnat få tag på trots kontakter med MFF som i sin tur har varit i kontakt med Canal+. Anledningen till att denna match inte finns på video är att TV-avtalet ej var klart vid den tidpunkt då matchen spelades. Varför de övriga matcherna som spelades innan TV-avtalet skrevs på finns på video vet vi inte.

I matchen mellan Helsingborgs IF och Malmö FF i omgång 17 är ungefär tre minuter (12:53-15:30) borta på grund av tekniska problem vid sändningen.

På grund av tv-produktionen har några faktorer inte varit möjliga att granska i ett fåtal av anfallen eller hörnorna. De repriserna som visades påverkade åtta av avsluten och en av hörnorna. Nedan presenteras de åtta avsluten och den hörna som påverkades och de faktorer som vi inte fick fullständiga uppgifter om. Avsluten presenteras med: Matchnummer, motståndare (hemma/borta), avslutsnummer i matchen och bortfallna faktorer

Avslut

M: 1	Häcken (h) avslut 11	passningar, duration, antal spelare
M: 2	Örgryte (b) avslut 1	passningar, antal spelare
M: 7	Helsingborg (h) avslut 6	bollerövring, passningar, duration, antal spelare
M: 7	Helsingborg (h) avslut 12	bollerövring, passningar, duration, antal spelare
M: 10	AIK (h) avslut 4	bollerövring, passningar, duration, antal spelare
M: 12	Öster (h) avslut 19	passningar, duration, antal spelare
M: 17	Helsingborg (b) avslut 2	bollerövring, passningar, duration, antal spelare
M: 25	Göteborg (h) avslut 3	passningar, duration, spelare

Hörnor

M: 8	Djurgården (b) hörna 4	första bollen
------	------------------------	---------------

5 Resultat och diskussion

Vi har valt att presentera resultatet i vår undersökning gemensamt med vår diskussion. Detta anser vi gör texten mer lättöverskådlig och det underlättar betydligt för läsaren. Kapitlet är uppdelat efter våra faktorer. Först presenterar vi resultaten från avslutsanalysen och därefter resultaten från hörnanalysen. Resultatet presenteras med hjälp av tabeller och text. Efter varje resultatpresentation har vi lagt in ett avsnitt som vi har döpt till diskussion. Där diskuterar vi vår empiri. I våra diskussioner refererar vi till tidigare forskning som vi har presenterat i litteraturstudien. För att underlätta för läsaren presenteras kapitlet där den tidigare forskningen är nämnd inom parantes. I det avslutande kapitlet (kapitel 6) tydliggör vi svaren på studiens frågeställningar samt presenterar de enligt oss viktigaste upptäckterna.

5.1 Avslutsanalys

I detta avsnitt presenteras resultatet från vår avslutsanalys. Analysen omfattade 341 avslut från 25 matcher. Varje faktor presenteras under en egen rubrik vilket gör det lätt för läsaren att överblicka och läsa det han eller hon har mest intresse av.

5.1.1 Avslutets resultat

Avslutets resultat		
	Antal	%
Mål	42	12,3%
Stolpe / Ribba	10	2,9%
På Mål	86	25,2%
Utanför Mål	138	40,5%
Block	65	19,1%
Totalt	341	100%

Tabell 7. Avslutets resultat

MFF gör mål på 42 av de 341 avslut (12,3 %) som vi studerat (se tabell 7). Ca 40 % av avsluten är i mål, i stolpe/ribba eller på mål.

Diskussion:

MFF gjorde mål på var åttonde avslut (12,3 %). Detta kan jämföras med AIK:s 15 % och IF Elfsborgs 11 % (se kapitel 3.5). Det ska dock tilläggas att vi i vår studie även har

räknat blockerade skott. Om vi räknar bort dessa har MFF en utdelning på 15,2 %. Detta visar att MFF hade bra utdelning på sina avslut jämfört med sina konkurrenter. Att göra en jämförelse med den internationella fotbollen är däremot svårt. Vi har inte hittat några studier som analyserat samtliga avslut utan de flesta studier handlar om mål och hur dessa kommer till.

5.1.2 Bollerövring

Anfallens start				
	Alla avslut	%	Mål	%
Zon 1	53	16%	8	20%
Zon 2	57	17%	6	15%
Zon 3	80	24%	10	24%
Zon 4	146	43%	17	41%
Totalt	336	100%	41	100%
Bortfall	5			

Tabell 10. Anfallens start

I de anfall där MFF kommer till avslut startar anfällen 146 gånger i zon 4 (se tabell 10). När det gäller de anfall som resulterar i mål är fördelningen väldigt lik avslutsfördelningen. De flesta målen (17 av 41) kommer efter att anfallet startat i zon 4. (I denna tabell är frisparkar som går direkt på mål och en straff borträknade. Däremot är övriga fasta situationer medräknade.)

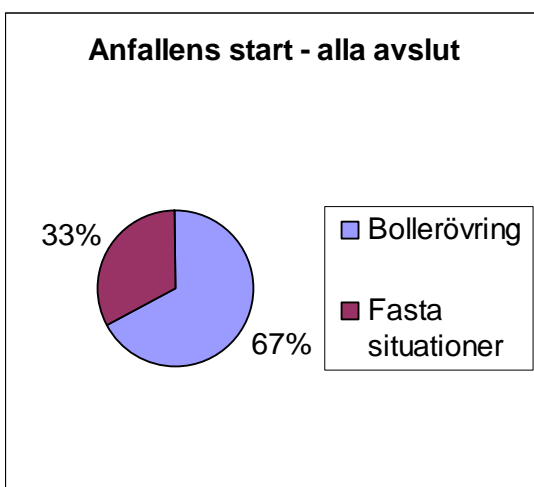

Diagram 1. Anfallens start – alla avslut

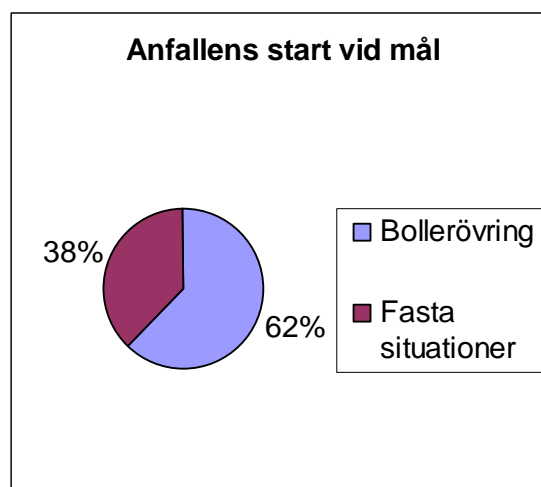

Diagram2. Anfallens start vid mål

MFF startar två tredjedelar (67 %) av sina anfall som leder till avslut med en bollöverring (se diagram 1). Vid gjorda mål kommer 62 % efter bollöverringar (se diagram 2).

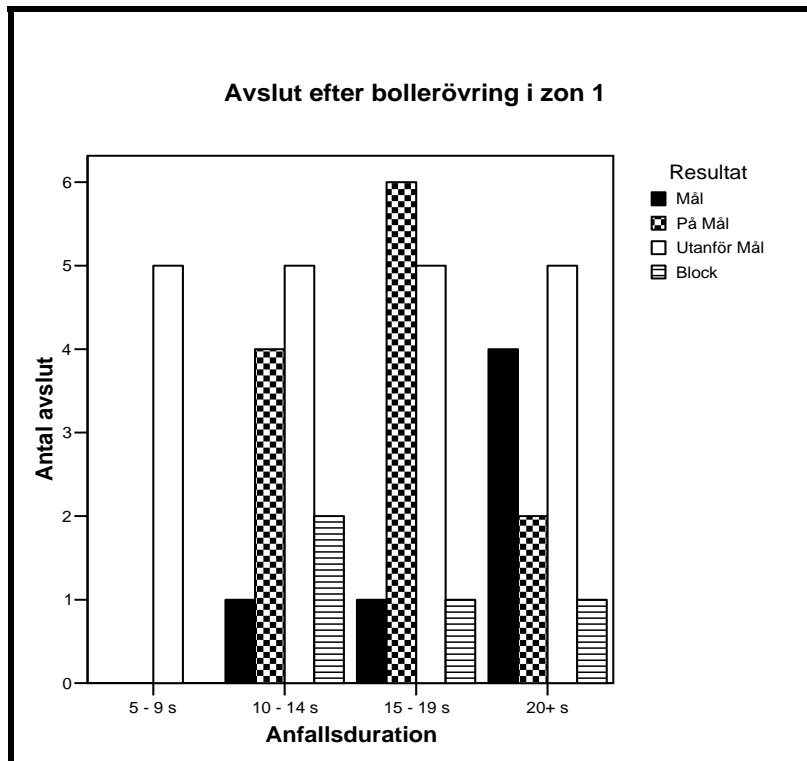

Diagram 3. Antal avslut uppdelat i duration efter bollöverring i zon 1

När MFF erövrar bollen i zon 1 lyckas de komma till avslut fem gånger inom tidsintervallet 5-9 sekunder men alla avsluten går utanför målet (se diagram 3). Det finns inga avslut inom tidsintervallet 0-4 sekunder. 4 av de 6 mål som görs efter bollöverring i zon 1 görs inom tidsintervallet 20+ sekunder.

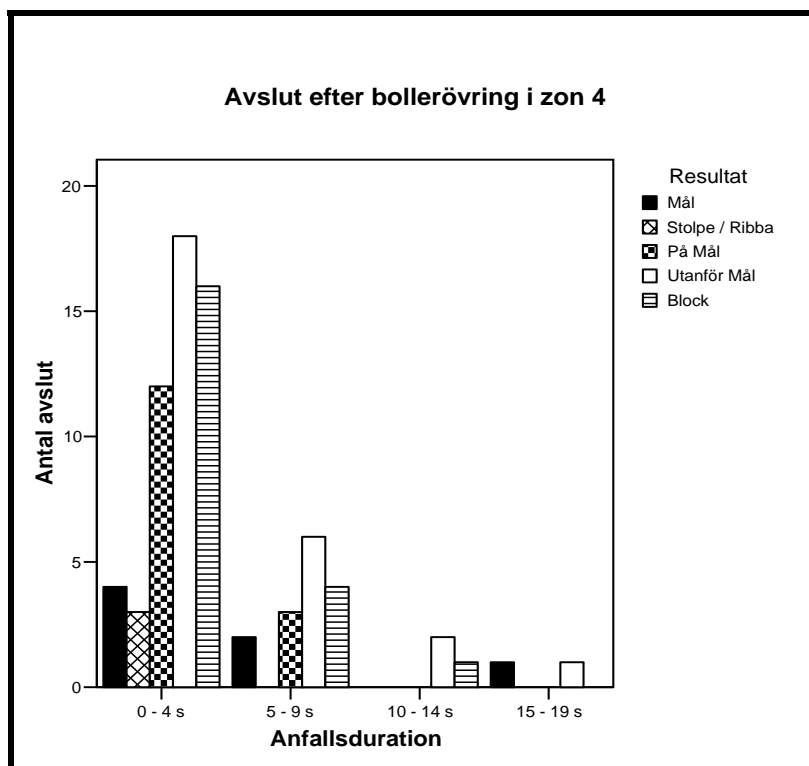

Diagram 4. Antal avslut uppdelat i duration efter bollerövring i zon 4

Till skillnad från när MFF erövrar bollen i zon 1 så kommer MFF till avslut snabbare när bollen erövras i zon 4 (se diagram 4). Inom tidsintervallet 0-4 sekunder finns 53 avslut. Inom tidsintervallet 20+ sekunder finns inte något avslut alls.

Diskussion:

Enligt tabell 10 gör MFF flest mål när anfallen startar i zon 4. Detta hänger ihop med att de flesta avsluten har samma startzon. Vi vill dock uppmärksamma läsaren på att vi endast har analyserat avsluten, och inte varje anfall. MFF har många bollinnehav där de inte lyckas komma till avslut. Det är alltså troligt att MFF är på väg att starta många anfall i zon 1 där de blir av med bollen innan de lyckas avsluta.

I vår litteraturstudie (se kapitel 3.3) presenterade vi tidigare undersökningar där forskarna framhöll vikten av att erövra bollen högt upp på offensiv planhalva och komma till avslut snabbt. Detta ansågs vara det mest effektiva sättet att anfalla på. MFF gör 4 mål på 53 avslut där de erövrar bollen i zon fyra och avslutar inom fyra sekunder. Detta ger en effektivitet på 8 %. Vid långa anfall (mer än 20 sekunder) där MFF vinner bollen i zon 1 gör de 4 mål på 12 anfall vilket ger en effektivitet på 33 %. Detta tyder på

att det kan vara fel att dra slutsatsen att de effektivaste anfallen är när laget vinner bollen högt upp i planen och avslutar snabbt. Givetvis är mängden avslut efter bollerövring i zon 4 större, vilket man inte ska bortse från. Däremot visar MFF:s spel från säsongen 2006 att det är möjligt att göra mål genom att ha längre anfall. Laget gjorde trots allt lika många mål på långa anfall (mer än 20 sekunder) vid bollerövring i zon 1 som de gjorde på korta anfall (0-4 sekunder) vid bollerövring i zon 4.

5.1.3 Antal passningar

Antal passningar i snitt vid bollerövring	
Alla avslut	2,52
Mål	3,19

Tabell 11. Antal passningar i snitt vid bollerövring uppdelat i alla avslut respektive mål.

Tabell 11 visar att MFF har 2,52 passningar i snitt vid de 217 avslut där anfallen startar med en bollerövring. Vid gjorda mål är antalet passningar i snitt 3,19. (I denna tabell finns ett bortfall på 1 avslut i båda kategorierna.)

Antal passningar innan avslut				
	Alla avslut	%	Mål	%
0-3 passningar	252	76%	29	72,5%
4 el fler passningar	81	24%	11	27,5%
Totalt	333	100%	40	100%
Bortfall	8		2	

Tabell 12. Antal passningar innan avslut

Av alla avslut har MFF 76 % efter tre passningar eller färre (se tabell 12). Vid gjorda mål är andelen 72,5 %.

Diskussion:

Vår studie visar att MFF har 3,19 passningar i snitt innan gjorda mål då anfallet startar med bollerövring. Detta kan jämföras med Hogbrandts m.fl. studie (se kapitel 3.3.2) där snittet låg på 4,3 passningar i EM 1992 och 3,3 passningar i EM 2000.

Vi tycker att det är intressant att antalet passningar MFF slår är fler när det blir mål än i det genomsnittliga anfallet. Även om skillnaden bara är 0,67 passningar per anfall visar

det att ett framgångsrikt anfallsspel inte måste bestå av så få passningar som möjligt. Detta är intressant i jämförelse med en del tidigare forskning som visar att ju färre passningar ett lag använder desto större chans är det att komma till avslut. Utifrån vår statistik skulle man kunna dra slutsatsen att det är större chans att komma till avslut om laget använder få passningar men att chansen att göra mål är större om laget väl har slagit många passningar innan avslutet. Vi tror dock att det viktiga är vilken typ av passningar som slås och inte hur många. En annan viktig faktor är passningstempo. Färre passningar måste inte betyda att anfallet är ett snabbt anfall. Som ett exempel kan vi nämna ett anfall vi observerade där MFF erövrade bollen i zon 1. De slog fem passningar och anfallet tog knappt tio sekunder. Det som gör att vi tycker att detta var ett bra anfall är att det tog tio sekunder att flytta bollen från egen planhalva till ett avslutsläge. Antalet passningar är enligt oss av mindre betydelse i just detta anfall.

5.1.4 Anfallsduration

Anfallsduration alla anfall				
Duration	Antal avslut	%	Antal mål	%
0-4 s	126	38%	18	43,9%
5-9 s	89	27%	6	14,6%
10-14 s	56	17%	6	14,6%
15-19 s	33	10%	5	12,2%
20s +	30	9%	6	14,6%
Totalt	334	100%	41	100%
Bortfall	7		1	

Tabell 8. Anfallsduration vid anfallen

MFF avslutar nästan två tredjedelar (65 %) av sina anfall inom nio sekunder efter anfallets start (se tabell 8). Den största andelen avslut sker i tidsperioden 0-4 sekunder och sedan sker en successiv minskning ner till den längsta tidsperioden 20 sekunder eller mer. När det gäller målen görs flest mål (44 %) inom fyra sekunder efter anfallets start.

Diskussion:

Hughes och Churchills (se kapitel 3.3.3) undersökning visade att 72 % av avsluten kom inom nio sekunder efter anfallets början. För MFF i vår analys är den siffran endast 65 %. En möjlig tolkning menar vi skulle kunna vara att MFF vill anfalla med längre anfall. Detta menar vi också kan bidra till större risker i försvarsspelet. När MFF har

långa anfall flyttar de upp och anfaller med fler spelare. Detta innebär i sin tur att laget har färre spelare i defensiva positioner. Vi menar att detta i praktiken innebär att ett lag med högt bollinnehav samtidigt gör sig mer sårbart defensivt och riskerar att släppa in mål på snabba omställningar. Detta kan vara en anledning till att MFF gjorde många mål men även släppte in för många för att ligga i toppen. Ett minskat bollinnehav innebär dock inte nödvändigtvis att laget är bättre defensivt. Det är trots allt så att så länge MFF har bollen kan motståndarna inte göra mål. Detta är en svår balansgång och något som kan undersökas ytterligare.

Anfallsduration vid bollerövring				
Duration	Antal avslut	%	Antal mål	%
0-10 s	135	62%	12	46%
10 s eller mer	83	38%	14	54%
Totalt	218	100%	26	100%

Tabell 9. Anfallsduration vid bollerövring

När MFF startar anfallet genom en bollerövring (till skillnad från en fast situation) avslutar de i 62 % av fallen inom tio sekunder (se tabell 9). Av målen görs 46 % inom tio sekunder.

Diskussion:

De senaste årtiondena har ett framgångsrecept inom fotbollen varit att ställa om snabbt vid bollerövring. Hogbrandts m.fl. (se kapitel 3.3.2) undersökning visade att av alla mål gjorda efter bollerövring gjordes 16,7 % inom tio sekunder i EM 1992 och 41 % i EM 2000. MFF gjorde i vår undersökning 46 % av målen inom tio sekunder. Detta visar enligt oss att utvecklingen fortsätter. Ökningen är dock inte lika markant som tidigare men någon gång kommer ju utvecklingen att stagnera. Tabellen visar även att MFF gör mer än hälften av sina mål efter längre anfall, d.v.s. 10 sekunder eller mer. Enligt tabellen är de långa anfällen mer framgångsrika då 14 av 83 (17 %) avslut resulterar i mål jämfört med endast 12 av 135 (9 %) för de korta anfällen. Detta är enligt oss en anmärkningsvärd siffra. Vi har tidigare haft uppfattningen att de flesta målen görs efter kortare anfall då det anfallande laget utnyttjar motståndarnas oorganisation i försvaret. Det ska däremot påpekas att MFF i tidsintervallet 9-10 sekunder hade 20 avslut men

inte gjorde något mål. Väljer vi istället att dra gränsen vid 8 sekunder för korta anfall är skillnaden inte alls så stor.

En avgörande faktor för anfallsdurationen är var bollen erövrats. När bollen erövrats på egen planhalva måste bollen transporteras till motståndarnas mål, vilket tar tid. En fotbollsplan är cirka 100 meter lång och för världens snabbaste människa tar det cirka tio sekunder att springa denna sträcka. Detta visar att bollerövrings position har ett tydligt samband med anfallsdurationen.

5.1.5 Antal spelare

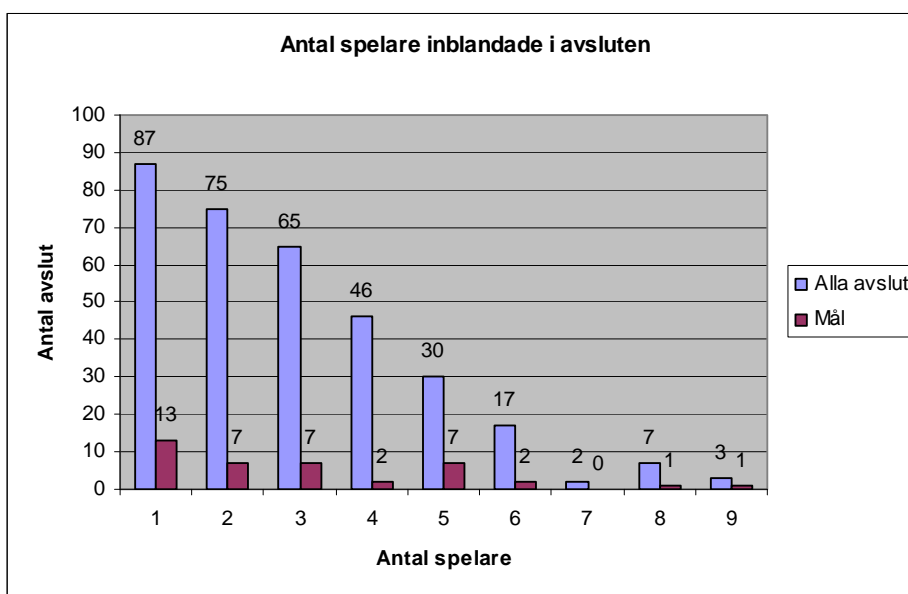

Diagram 5. Antal spelare inblandade i avsluten

I diagram 5 redovisas att 227 av 341 anfall hade tre eller färre spelare inblandade. I detta diagram finns det ett bortfall på åtta av avsluten och två av målen.

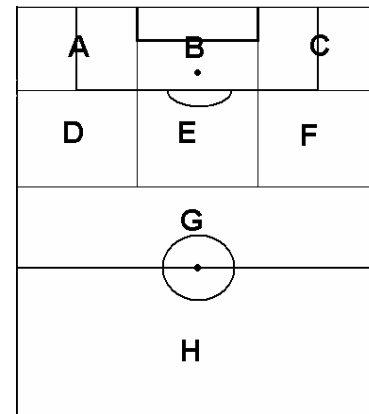
Diskussion:

I en studie av europeiska toppklubbar (se kapitel 3.3.1) visade det sig att Barcelona gjorde hela 41 % av sina mål efter anfall med fyra till sex spelare involverade i anfallet. I MFF:s fall är den siffran 27,5 %. Vi tycker dock att det är svårt att endast med dessa siffror drar några slutsatser. Vi anser oss inte ha tillräckligt med erfarenhet av analyser på antalet spelare inblandade i anfallet för att kunna avgöra vad som är mest effektivt.

5.1.6 Sista passningen innan avslut

Zon för sista passning - alla avslut			
	Mark	Luft	Total
Zon A	18	23	41
Zon B	7	6	13
Zon C	11	24	35
Zon D	24	13	37
Zon E	30	7	37
Zon F	15	13	28
Zon G	27	15	42
Zon H	8	13	21
Totalt	140	114	254

Tabell 13. Zon för sista passning – alla avslut

Figur. 4 Zonindelning vid sista passning

Zon för sista passning vid mål			
	Mark	Luft	Total
Zon A	2	3	5
Zon B	3	1	4
Zon C		5	5
Zon D	5		5
Zon E	5	2	7
Zon F	1	2	3
Totalt	16	13	29

Tabell 14. Zon för sista passning vid mål

Av de passningarna som ledde fram till avslut slogs de flesta på marken (se tabell 13). Endast i de två hörnzonerna, zon A och zon C, samt från egen planhalva, zon H, kom fler av de sista passningarna i luften än på marken. 78 passningar kom från vänstersidan (zon A & zon D) och 63 passningar från högersidan (zon C & F). De flesta assisten, d.v.s. passningar som ledde fram till mål, slogs antingen på marken utanför straffområdet eller i luften från hörnzonerna (se tabell 14).

Diskussion:

Att det i zon A, C & H slås fler sista passningar i luften än på marken tycker vi är naturligt. I de två hörnzonerna måste spelaren ofta slå en hög passning för att komma förbi den första försvarsspelaren. När passningarna kommer från zon H är det ofta en snabb offensiv omställning då passningen slås in bakom motståndarnas backlinje. Ofta är passningen även så lång att det underlättar för passningsläggaren att slå den i luften.

Det kan tyckas märkligt att hälften av alla sista passningar i zon B kommer i luften. Detta beror ofta på att föregående passning har varit i luften och den sista passningsläggaren enbart skarvar vidare bollen på ett tillslag. Det ska även uppmärksammas att inte alla sista passningar leder direkt till ett avslut utan att det vid ett flertal tillfälle är avslutaren som på egen hand skapar sig ett avslutsläge.

I en tidigare studie (se kapitel 3.4) uppvisades tendenser på att alltfler sista passningar som slogs i luften kom framför straffområdet – så kallade tidiga inlägg. Den tendensen var ingenting som vi lade märke till i vår studie. Endast 4 av 13 målgivande passningar som slogs i luften kom framför straffområdet.

5.1.7 Avslutaren

Antal tillslag av avslutaren				
	Vid avslut	%	Vid mål	%
1	183	53,7%	31	74%
2	71	20,8%	6	14%
3	36	10,6%	3	7%
4	25	7,3%	2	5%
5	9	2,6%		
6	6	1,8%		
7	6	1,8%		
8	1	0,3%		
9 el fler	4	1,2%		
Totalt	341	100%	42	100%

Tabell 15. Antal tillslag av avslutaren

MFF:s spelare avslutar i mer än hälften av alla avslut på ett tillslag (se tabell 15). Vid gjorda mål använder avslutaren ett tillslag i nästan tre fjärdedelar av fallen. Avslutaren använde aldrig mer än fyra tillslag vid mål.

Typ av avslut				
	Avslut	%	Mål	%
Skott	225	66%	25	59%
Nick	41	12%	7	17%

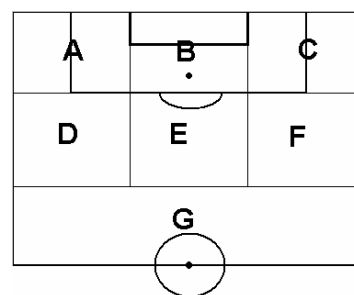
Halvvolley	55	16%	8	19%
Volley	20	6%	2	5%
Totalt	341	100%	42	100%

Tabell 16. Typ av avslut

66 % av avsluten var skott och 59 % av målen gjordes på skott (se tabell 16). Både nick och halvvolley har ett högre procenttal vid mål än vid avslut. Det innebär att på de avslutstyperna hade MFF bättre utdelning än vid än skott och volley.

Zon för avslut				
	Alla avslut	%	Vid mål	%
A	52	15%	10	24%
B	115	34%	23	55%
C	30	9%	4	10%
D	29	8%	1	2%
E	89	26%	2	5%
F	19	6%	1	2%
G	7	2%	1	2%
Totalt	341	100%	42	100%

Tabell 17. Zon för avslut

Figur 5. Zonindelning för avslut

MFF gjorde mer än hälften av sina mål från zon B (se tabell 17). Endast 5 mål gjordes utanför en tänkt förlängd straffområdeslinje. Avsluten togs framför allt centralt i planen. 34 % från zon B och 26 % från zon E. Endast 2 av 89 avslut från zon E resulterade i mål.

Diskussion:

I likhet med tidigare studier (se kapitel 3.5) görs även de flesta av MFF:s mål efter ett tillslag. Däremot är 74 % en väldigt hög siffra och något vi tycker är anmärkningsvärt. Det blir extra intressant när vi ser att endast 53,7 % av avsluten kommer på ett tillslag. Detta visar att det är mest effektivt att avsluta på ett tillslag. Tidigare forskare har dragit slutsatsen att det är effektivast att avsluta på så få tillslag som möjligt då de flesta mål har gjorts med få tillslag men utan att analysera alla avslut. Vi menar däremot att det är endast genom att jämföra gjorda mål med det totala antalet avslut som det går att dra slutsatsen om hur många tillslag som är mest effektivt för att göra mål.

Att nick var det mest effektiva sättet avsluta på tror vi hänger samman med zon för avslut. Då en spelare väljer ett avslut på nick är han ofta väldigt nära mål. När spelaren är längre ifrån målet ses nick sällan som ett bra avslutsalternativ eftersom det är svårt att få kraft i ett avslut med huvudet.

De flesta målen görs precis framför mål, i zon B. Avslut i denna zon har störst möjlighet att gå i mål. Av de 137 avslut som tas i zonerna utanför straffområdet (zon D, E & F) går endast 4 i mål. Detta ger en utdelning på knappt tre procent. I zon A, B & C är utdelningen 18,7 %. Sett endast till den statistiska jämförelsen mellan avslut i respektive utanför förlängt straffområde kan det verka onödigt att ta avslut i någon av zonerna utanför straffområdet. Det finns dock några saker att tänka på. För det första är det lättare att spela sig fram till ett avslut i zonerna D, E & F. För att avsluta inne i straffområdet måste MFF oftast spela sig in bakom motståndarnas backlinje, vilket är betydligt svårare än att avsluta framför den. En annan sak att ha i åtanke är att ett avslut kan innebära såväl målvaktsretur som hörna. Det är inte säkert att anfallet ska räknas som misslyckat bara för att bollen inte går i mål. Ett skott som leder till målvaktsretur eller hörna anser vi också vara ett lyckat avslut, framför allt från zonerna utanför straffområdet. Slutligen vill vi även påpeka att ett avslutat anfall innebär att laget oftast hinner organisera sitt försvarsspel medan motståndarnas målvakt förbereder sig för att sätta i gång spelet igen.

5.1.8 Spelminut

Spelminut för avslut				
	Alla avslut	%	Vid mål	%
1:a kvarten	53	16%	8	19%
2:a kvarten	56	16%	6	14%
3:e kvarten	66	20%	10	24%
4:e kvarten	55	16%	8	19%
5:e kvarten	49	14%	2	5%
6:e kvarten	62	18%	8	19%
Totalt	341	100%	42	100%

Tabell 18. Spelminut för avslut

Avsluten är relativt utspridda över hela matchen (se tabell 18). Att det finns några avslut mer i den 3:e respektive 6:e kvarten beror delvis på att dessa perioder är lite längre då

de även innehåller tilläggstiden i varje halvlek. Endast 2 av 42 mål görs under den 5:e kvarten.

Diskussion:

Vi trodde att MFF skulle ha fler och fler avslut ju längre matchen led. En tidigare studie från den australiensiska ligan (se 3.6) visade detta och vi trodde att så skulle vara fallet även här. Vår hypotes var att ju längre matcherna hade spelats desto större var behovet av att göra mål vilket borde öppna upp för fler målchanser och avslut för båda lagen. Det lag som inte var nöjt med det rådande resultatet borde chansspela mer för att göra mål. Detta innebär att de anfäller med fler spelare vilket ökar chanserna att komma till avslut. Samtidigt innebär det även att laget inte försvarar sig lika noggrant och motståndarna borde få fler avslutslägen. MFF har under säsongen varit i lägen där de har velat bevaka ledningar och i lägen där de har varit i behov av att göra mål. Men den här hypotesen var inget som styrktes av studien.

Att MFF endast gjorde två mål i den femte kvarten tror vi är en tillfällighet och något som hade jämnats ut om vi hade studerat ännu fler matcher.

5.1.9 Fasta situationer

Frisparkar i zon 4 som slogs direkt på mål	
Mål	3
Stolpe / Ribba	2
På Mål	9
Utanför Mål	7
Block	4
Total	25

Tabell 19. Frisparkar i zon 4 som slogs direkt på mål

Av de frisparkar som MFF hade i zon 4 försökte MFF skjuta direkt på mål vid 25 tillfälle (se tabell 19). Mer än hälften av dessa gick på mål, i stolpe/ribba eller i mål. 4 av 25 blockerades av muren.

MFF fick en straff i allsvenskan 2006 och den slogs i mål.

Diskussion:

Vi anser att MFF:s utdelning på frisparkar (se tabell 19) är med tvekan godkänd. Visst kan man önska att fler än 3 av 25 går i mål, men samtidigt så omfattar zon 4 inte endast frisparkar rakt framför straffområdet utan även på kanterna. Vi tycker att det är väldigt intressant att ”storklubben” Malmö FF endast fick en straff i allsvenskan 2006. Vi upplever det som att det är en allmän uppfattning att domarna gynnar storstadslagen bland annat genom att ge dem tvivelaktiga straffar. Att Malmö FF bara fick en straff stärker knappast detta argument. Vi tycker att en straff känns som ett lågt antal men i vår studie har vi ingen statistik kring straffar. Detta innebär att vi inte kan jämföra med de övriga allsvenska lagen och därmed inte stärka vårt påstående.

5.2 Hörnanalys

I detta avsnitt presenteras resultatet från vår hörnanalys. Analysen omfattade 149 hörnor från 25 matcher. Varje faktor presenteras under en egen rubrik vilket gör det lätt för läsaren att överblicka och läsa det han eller hon har mest intresse av.

5.2.1 Hörnornas resultat

Resultat hörnor		
Avslut	27	18%
Inget avslut	122	82%
Totalt	149	100%

Tabell 20. Resultat hörnor

MFF kom till avslut på 27 av 149 hörnor vilket motsvarar 18 % (se tabell 20).

Avslutens resultat	
Mål	4
Stolpe/Ribba	3
På Mål	7
Utanför Mål	8
Block	5
Total	27

Tabell 21. Avslutens resultat vid hörnor

Av de 27 avsluten resulterade 4 i mål och dessutom gick 7 avslut till på mål och 3 i stolpe eller ribba (tabell 21). MFF fick således iväg 14 lyckade avslut på 149 hörnor. MFF kom till avslut på 18 % av hörnorna och gjorde mål på ungefär var 37:e hörna.

Diskussion:

När effektiviteten är så pass låg som den är tycker vi att det är felaktigt att benämna en hörna som en farlig målchans. Detta visar samtidigt att det finns stora möjligheter att förbättra hörnorna. Att bara komma till avslut på 18 % av hörnorna anser vi vara dåligt. Jämfört med en studie från engelska ligan där 31 % av hörnorna ledde till avslut är MFF något sämre. Att MFF bara gör mål på var 37:e hörna kan också anses som dålig utdelning men detta stämmer dock överens med tidigare forskning (se kapitel 3.7) på hörnor då det i snitt behövdes ungefär 40 hörnor för att göra mål.

Vi anser att hörnläggaren måste förbättra sina hörnor. Vid en fast situation påverkas spelaren väldigt lite av motståndarna. Detta gör att det är mycket gynnsamt att träna hörnsparkar då träningsituationen kan vara nästintill identisk med matchsituationen. De faktorer han eventuellt behöver ta hänsyn till är en motståndare som ställer sig ca nio meter från bollen och vinden om det blåser mycket. Dessutom kan tävlingssituationen öka anspänningen vilket kan påverka prestationen negativt. I övrigt är förutsättningarna desamma varje hörna. Hörnläggaren kan träna in några olika varianter där han slår in bollen på olika ytor med varierande kraft och höjd. Detta tror vi är den grundläggande faktorn för att förbättra utdelningen på hörnor. Genom att lagkamraterna i straffområdet kan förutsäga i vilken zon bollen kommer in i ökar chanserna att komma till kvalitativa avslut. Övrigt att träna på är bland annat löpvägar, att komma först in i situationen och vinna första bollen, och givetvis, avsluten. Vi tycker att det hade varit intressant med en studie på samtliga lag i allsvenskan för att se om något lag har en klart bättre utdelning på hörnorna och vilka faktorer som i så fall ligger bakom detta.

Det ska dock nämnas att MFF hade några bra hörnvarianter. Vi upplevde det dock som att dessa var alltför sällsynta. Kanske kan det bero på den höga spelaromsättningen som MFF hade säsongen 2006. Spelarna som var tänkta att ha nyckelroller i hörnvarianterna var kanske inte tillgängliga för spel särskilt ofta.

5.2.2 Hur hörnorna slogs

Hur hörnorna slogs				
	Antal	%	Avslut	Mål

Inåtslagen	129	86%	22	4
Utåtslagen	10	7%	3	
Kort	10	7%	2	
Totalt	149	100%	27	4

Tabell 22. Hur hörnorna slogs

MFF slog merparten av sina hörnor inåt (se tabell 22). Detta innebär alltså att hörnorna från höger slogs med vänster fot och att hörnorna från vänster slogs med höger fot.

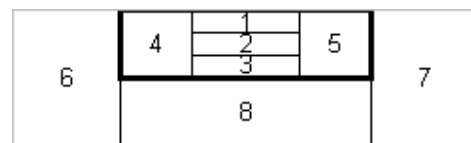
Diskussion:

MFF slog som statistiken visar nästan alla hörnor inåtskrivade. Vi ställer oss lite frågande till varför laget väljer att slå 86 % av hörnorna inåt då vi inte ser de direkta fördelarna med detta. Statistiken visar att de inåtskrivade hörnorna inte var mer effektiva än de övriga. Däremot var antalet utåtskrivade och korta hörnor för få för att kunna dra några slutsatser.

5.2.3 Zoner

Vilken zon hörnorna slogs in i					
	Antal hörnor	%	Avslut	%	Mål
Zon 1	105	70%	19	70%	4
Zon 2	23	15%	6	22%	
Zon 3	1	1%			
Zon 4	8	5%			
Zon 5	3	2%			
Zon 6	9	6%	2	7%	
Zon 7	0				
Zon 8	0				
Totalt	149		27		

Tabell 23. Vilken zon hörnorna slogs in i

Figur 2. Zonindelning vid hörnor

Av de 149 hörnorna slogs 70 % in i zon 1, som motsvarar målområdet (se tabell 23). Av avsluten kom även 70 % efter hörnor som slogs in i zon 1.

Diskussion:

Det syntes tydligt att MFF hade som målsättning att vid hörnor flytta in mycket folk framför mål och att slå hörnan inåtskrivad mot zon 1. Detta gjorde laget vid merparten

av hörnorna. Däremot såg vi inget tecken på att dessa hörnor skulle vara mer effektiva än de andra varianterna.

5.2.4 Vinner första bollen eller inte

Första boll				
	Ja	%	Nej	%
Inget avslut	10	50%	112	87%
Avslut	10	50%	17	13%
Totalt	20	100%	129	100%

Tabell 24. MFF-vunnen första boll vid hörnor

När MFF var först på bollen i straffområdet kom de till avslut på varannan hörna (se tabell 24). När MFF inte var först på bollen kom de till avslut på 13 % av hörnorna. MFF vann första bollen på 20 av totalt 149 hörnor.

Diskussion:

Denna faktor tycker vi är den mest intressanta i vår hörnanalys. Dels för att den har oerhört stor betydelse för om det anfallande laget kommer till avslut eller inte och dels för att MFF endast vinner 13 % av första bollarna. Även i tidigare forskning visar det sig att det är oerhört viktigt att vinna första bollen för att ha chans att komma till avslut. I en hörnstudie från Premier League (se kapitel 3.7) kom det anfallande laget till avslut på 80 % av hörnorna när de vann första bollen, vilket är högre än MFF:s 50 %. När det anfallande laget inte var först på bollen kom laget endast till avslut på 15 % av hörnorna i Premier League-studien jämfört med MFF:s 13%. Detta bekräftar vikten av att vinna första bollen vid hörnor.

Att MFF endast är först på bollen på 20 av 149 hörnor stämmer inte överens med våra förväntningar. Denna siffra är förvånansvärt låg anser vi. Det anfallande laget har fördelen av att bestämma i vilken zon bollen ska slås in i. Däremot är det försvarande laget oftast i numerärt överläge i straffområdet. En annan nackdel för det anfallande laget är att de inte bara behöver vinna första bollen för att lyckas med hörnan utan dessutom måste styra nickan mot mål eller till en lagkamrat. Det försvarande laget behöver inte vara lika träffsäkert i sina nickar utan endast få bort bollen. Den låga andelen vunna första bollar för det anfallande laget hänger ihop med ett antal andra

faktorer, bland annat hörnläggaren som vi diskuterade i 5.2.1. Med en förbättrad kvalitet på hörnorna ökar chanserna att vinna första bollen vilket i sin tur ökar möjligheterna att komma till avslut. Vi är dock inte säkra på att denna låga siffra endast gäller MFF. Vi har under studien även tittat på de hörnor som motståndarna har slagit mot MFF. Även om vi inte har fört statistik är vår uppfattning att det försvarande laget vinner merparten av första bollarna. Detta bekräftas även av de matcher vi har sett från de europeiska ligorna den senaste tiden. Vi är dock väldigt nyfikna på hur MFF:s 13 % står sig till övriga allsvenskan.

5.2.5 Avslutsposition

Avslutsposition				
	Alla avslut	%	Mål	%
Zon 1	8	30%	3	75%
Zon 2	5	19%		
Zon 3	3	11%		
Zon 4	3	11%		
Zon 5	1	3%		
Zon 6	2	7%	1	25%
Zon 7	0			
Zon 8	5	19%		
Totalt	27	100%	4	100%

Tabell 25. Avslutsposition vid hörnor

De flesta avslut kommer från zon 1 och tre av fyra mål görs här (se tabell 25). Se figur 2 för en beskrivning av zonerna.

Diskussion:

Att endast 30 % av avsluten kommer från zon 1 kan tyckas lite med tanke på att 70 % av hörnorna kommer in i zon 1. Detta tycker vi visar att hörnor i zon 1 kan vara lyckade och leda till avslut även om MFF inte är först på bollen. Vår teori är att motståndarna inte lyckas få bort bollen tillräckligt långt för att hindra MFF från att avsluta på hörnan. I och med att de flesta hörnorna slås in väldigt nära mål ges MFF ofta en andra chans att komma till avslut. I övrigt tycker vi att det är svårt att dra några generella slutsatser eftersom antalet avslut endast var 27 stycken.

Det mål som gjordes från zon 6 var en hörna som slogs direkt i mål, vilket delvis kan sägas vara en målvaktstavla. Utöver detta gjorde MFF samtliga sina mål från zon 1, d.v.s. i målområdet.

5.2.6 Typ av avslut

Typ av avslut			
	Alla avslut	%	Mål
Skott	9	33%	1
Nick	9	33%	2
Halvvolley	3	11%	
Volley	6	22%	1
Total	27	100%	4

Tabell 26. Typ av avslut vid hörnor

MFF har lika många avslut på nick som på vanliga skott (se tabell 26).

Diskussion:

Precis som i det förra avsnittet så anser vi att antalet avslut på hörnor är för få för att kunna genomföra en givande diskussion kring fördelningen av typen av avslut. Vi har valt att redovisa statistiken ändå eftersom den trots allt visar att typen av avslut är relativt utspritt.

5.2.7 Spelminut

Hörnorna var jämnt fördelade över de 90:e minuterna och MFF hade ingen period där de hade klart fler hörnor. Därför väljer vi att inte redovisa någon statistik från denna faktor.

6 Avslutning/Slutsatser

6.1 Svar på frågeställningarna

I detta avsnitt presenterar vi svaren på studiens frågeställningar. Svaren finns att hitta i resultatkapitlet men vi väljer att tydliggöra dem här.

Hur ser de anfall ut som Malmö FF lyckas avsluta på i allsvenskan 2006 utifrån våra faktorer?

Att kortfattat beskriva MFF:s avslut under allsvenskan 2006 är enligt oss en övermäktig uppgift. Varje anfall är i sig unikt. Vi har analyserat 341 avslut och i resultatkapitlet finns en mängd statistik där vår empiri presenteras. Av de anfall som leder till avslut ser snittet ut enligt följande:

- startar med bollerövring i zon 4
- består av 2,36 passningar
- varar i 8,59 sekunder
- 3,09 spelare rör bollen någon gång under anfallet
- sista passningen kommer från zon G (16,5 % av anfallen) d.v.s. början på offensiv planhalva och slås på marken (55,1 %)
- avslut från zon B (33,7 %) d.v.s. rakt framför mål i straffområdet
- avslutaren använder sig av 2,05 tillslag
- avslutet är ett skott (66 %)
- och avslutet går utanför mål (40,5 %)

Enligt vår studie visar statistiken att de flesta avslut kommer efter korta anfall där bara en eller två spelare är inblandade, få passningar används och avslutaren använder få tillslag. Anfallen startar oftast med bollerövring på offensiv planhalva. Vi vill dock inte slå fast att utfallet av dessa faktorer är avgörande för att komma till avslut eller för att göra mål. Bara för att de flesta anfallen som avslutas ser ut som ovan innebär inte det att det är det effektivaste sättet att anfalla. Exempelvis har MFF flest avslut (38 %) efter 0-4 sekunder medan snittanfallet då MFF kommer till avslut varar i 8,59 sekunder, vilket visar att laget har flera avslut efter längre anfall. Forskaren kan då göra det enkelt för sig genom att säga att MFF oftast avslutar efter korta anfall och påstå att detta är en

avgörande faktor för att komma till avslut. Vi menar dock att det kan vara svårt att endast genom en kvantitativ studie definiera vilka faktorer som är avgörande för ett anfall. Statistik ska endast ses som ett hjälpmedel, enligt vår uppfattning, och det är i slutändan alltid spelarnas individuella skicklighet som avgör.

Hur ser Malmö FF:s offensiva hörnor ut i allsvenskan 2006 utifrån våra faktorer?

Vi upplever att det inte är lika problematiskt att studera och analysera hörnor som det är att göra en avslutsanalys. Hörnsituationen är en mer begränsad företeelse och eftersom lagen ofta har tid att organisera sig blir förutsättningarna väldigt lika från hörna till hörna. Vid en hörnsituation är det ena laget inriktat på att anfalla medan det andra är inriktat på att försvara sitt mål. I det löpande spelet är det sällan så definitivt. Snitthörnan för MFF var inåtslagen i zon 1, motståndarna vann första bollen och MFF kom inte till avslut.

Vilka av våra faktorer har störst betydelse för om Malmö FF lyckas komma till avslut på sina offensiva hörnor i allsvenskan 2006?

Den mest betydande faktorn för om MFF kom till avslut eller inte på sina hörnor var om de vann första bollen. I de fall där MFF var först på bollen efter hörnan kom de till avslut betydligt fler gånger än vad de gjorde när de inte var först på bollen. Att MFF endast är först på 13 % av hörnorna visar att det här finns en god möjlighet till förbättring vilket också kan väntas leda till att laget kommer till fler avslut.

Vad definierar en snabb offensiv omställning?

Vår förhoppning var att i denna relativt omfattande studie kunna närma oss en definition av vad en snabb offensiv omställning är. Däremot inser vi efter många timmars fotbollstittande att det är väldigt svårt att skapa en sådan definition, framför allt eftersom studiens empiri är kvantitativ.

I en kvalitativ studie tror vi att möjligheterna att fastställa en definition är större. Samtidigt innebär denna forskningsmetod att författarens egna åsikter kommer att spegla definitionen i större utsträckning. Problematiken med att fastställa en definition anser vi ligga i att fotbollen är väldigt komplex. Risken med en definition är att forskaren riskerar att utesluta vissa anfall. Vi anser exempelvis att det är svårt att tidsbegränsa en snabb omställning. Ett anfall som tar tio sekunder när bollerövringen

sker långt ned på egen planhalva kan uppfattas som en snabb omställning. Tar anfallet lika lång tid när det startar på offensiv planhalva anser vi att det är felaktigt att benämna det som en snabb omställning. Det är alltså komplicerat att kategorisera samtliga anfall som antingen snabb omställning eller inte snabb omställning. Vi anser däremot att det är möjligt att med hänsyn till några av faktorerna kunna säga att ett specifikt anfall är en snabb omställning.

De faktorer som vi anser är viktiga för en snabb omställning är framför allt tiden och var bollerövringen sker. Vi tycker att det hade varit intressant att undersöka tidsaspekten i samband med hur långt bollen transporteras under anfallet. Kanske går det att definiera en snabb omställning efter hur snabbt bollen flyttar sig räknat i meter per sekund. En tredje avgörande faktor, som vi dessvärre inte har lyckats använda, är om det anfallande laget utnyttjar de fria ytor som motståndarna har lämnat. Denna faktor tror vi är väldigt väsentligt för om det anfallande laget lyckas komma till avslut eller inte. Det vi saknar är en metod som gör det möjligt att ta hänsyn till vilka positioner spelarna har i såväl det anfallande som det försvarande laget.

6.2 Viktigaste upptäckter

Det vi upplevde som mest anmärkningsvärt i vår studie är faktorn ”vinner första boll eller inte” i hörnanalysen. Av 149 hörnor vann MFF endast första bollen vid 20 av hörnorna. På de 20 hörnorna lyckas de komma till avslut 10 gånger, vilket innebär avslut på 50 % av hörnorna. När de inte vinner första bollen är motsvarande siffra 13 %. Som vi diskuterar i kapitel 5.2.4 så har denna faktor väldigt stor betydelse för om MFF kommer till avslut eller inte.

Vi upplever även att vi i vår studie har gjort en bra statistisk sammanställning av Malmö FF:s avslut i allsvenskan 2006. I resultatkapitlet ges läsaren möjlighet att studera ett flertal olika aspekter av avsluten. Vår förhoppning är även att våra diskussionsavsnitt som följer varje resultatbeskrivning ska leda till vidare diskussion och vara en grund för framtida forskning.

6.3 Förslag till framtida forskning

Vi har en del förslag till vidare forskning. Vår förhoppning är att någon kommer presentera en funktionell definition av begreppet snabba omställningar. Vi har i vår uppsats börjat diskutera kring området och hoppas att våra funderingar och försök att fastställa en definition ska underlätta för framtida forskare.

När det gäller hörnanalysen hoppas vi att vårt resultat inspirerar till vidare forskning. Det vore intressant med en bredare studie på första bollens betydelse för chansen till avslut. Det är svårt för oss att dra några generella slutsatser när vi endast har granskat ett lags hörnor. Hur många första bollar vinner det anfallande laget i snitt i allsvenskan? Hur ofta kommer ett lag till avslut på en hörna och hur ofta blir det mål? En närmare analys av ett lag som är skickligt på hörnor vore intressant. Vad gör det laget som skiljer dem från de övriga lagen? Att varje fotbollsmatch innehåller ungefär ett tiotal hörnor och att utdelningen är relativt låg gör att vi tycker att det är ett intressant område att forska vidare på då vi tror att utvecklingsmöjligheterna är stora.

Vi hoppas även att vår statistiska sammanställning ska användas som jämförelse i framtida studier. Malmö FF 2006 kan dels jämföras med andra årgångar och dels med andra lag, såväl nationella som internationella.

Referenslista

DVD-skivor:

TV-inspelningar av Malmö FF:s allsvenska matcher 2006 med undantag av hemmamatchen mot Hammarby IF.

Litteratur:

Abt, G.A.; Dickson, G & Mummery, W.K (2002). 16 Goal scoring patterns over the course of a match: An analysis of the Australian National Soccer League. Ur *Science and Football IV*. Redaktörer: Spinks, W; Reilly, T & Murphy, A. London: Routledge.

Andersson, C & Eriksson, K (2001). *Analys av fotbollsallsvenskan – en deskriptiv studie av målens tillkomst*. Stockholm: Idrottshögskolan.

Bate, Richard (1988). 39 Football chance: tactics and strategy. Ur *Science and Football*. Redaktörer: Reilly, T; Lees, A; Davids, K & Murphy W.J. London: E. & F.N. Spon.

Bell, Judith (2000). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Brännberg, Tore (1998). *Bakom kulisserna. En socialpsykologisk studie av en förening*. Floda: Zenon.

Christiansen, Ellen (2001). Hvad sker der egentlig på gangene? Et kritisk kik på arbejdsplads-video. Ur *Videobase*. Alrö, Helle (red) & Dirckinck-Holmfled, Lone (red). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Garganta, J; Maia, J & Basto, F (1997). 42 Analysis of goal-scoring patterns of European top level soccer teams. Ur *Science and Football III*. Redaktörer: Reilly, T; Bangsbo, J & Hughes, M. London: E. & F.N. Spon.

Gratton, Chris & Jones, Ian (2004). *Research methods for sport studies*. London: Routledge.

Grehaighe, J.F; Marchal, D & Duprat, E (2002). 17 Regaining possession of the ball in the defensive area in soccer. Ur *Science and Football IV*. Redaktörer: Spinks, W; Reilly, T & Murphy, A. London: Routledge.

Hogbrandt, Christer & Björkman, Kalle (2001). *Analys av målen i internationella tävlingsmatcher för herrar, VM 1982, EM 1992 och EM 2000*. Stockholm: Idrottshögskolan.

Hughes, Mike (1998). 20 Notational analysis. Ur *Science and soccer. 2nd edition*. Redaktör: Reilly, T. London: E. & F.N. Spon.

Hughes, Mike och Churchill, Steve (2005). 32 Attacking Profiles of Successful and Unsuccessful Teams in Copa America 2001. Ur *Science and Football V. The Proceedings of the Fifth World Congress on Science and Football*. Redaktörer: Reilly, Thomas; Cabri, Jan och Araújo, Duarte. London: Routledge.

Lanham, Neil (1993). 32 Figures do not cease to exist because they are not counted. Ur *Science and Football II*. Redaktörer: Reilly, T; Clarys, J & Stibbe, A. London: E. & F.N. Spon.

Olsen, Egil & Larsen, Öyvind (1997). 37 Use of match analysis by coaches. Ur *Science and Football III*. Redaktörer: Reilly, T; Bangsbo, J & Hughes, M. London: E. & F.N. Spon.

Olsen, Egil; Larsen, Öyvind och Semb, Nils Johan (1994). *Effektiv fotball*. Gyldendal Norsk Forlag A/S.

Pollard, Richard och Reep, Charles (1997). Measuring the effectiveness of playing strategies at soccer. Ur *The Statistician. 46, No. 4, pp. 541-550*. Hämtad från www.jstor.org 2007-01-03.

Reilly, Thomas (1998). 1 Introduction to science and soccer. Ur *Science and soccer. 2nd edition*. Redaktör: Reilly, T. London: E. & F.N. Spon.

Rønholt, Helle; Holgersen, Sven-Erik; Fink-Jensen, Kirsten; Nielsen, Anne Maj (2003). *Video i pædagogisk forskning – krop og udtryk i bevægelse*. Institut for idræt, Københavns universitet.

Taylor, J.B.; James, N.; Mellalieu, S.D (2005). 33. Notational Analysis of Corner Kicks in English Premier League Soccer. Ur *Science and Football V. The Proceedings of the Fifth World Congress on Science and Football*. Redaktörer: Reilly, Thomas; Cabri, Jan och Araújo, Duarte. London: Routledge.

Rapporter:

Svenska Fotbollsförbundet (1992). EM-Rapport 1992.

Svenska Fotbollsförbundet (1998). VM-Rapport 1998. Solna: Svenska FotbollFörlaget AB. ISBN 91-88474-05-4.

Internet:

www.svenskfotboll.se 2007-01-03

Bilagor:

- A) Matchlista
- B) Analysformulär avslut
- C) Analysformulär hörnor
- D) Ordlista
- E) Sluttabell allsvenskan 2006

Bilaga A – Matchlista

2006-04-03	19.00	Malmö FF	-	BK Häcken	Malmö Stadion	AS	1-1
2006-04-10	19.00	Örgryte IS	-	Malmö FF	Gamla Ullevi	AS	1-2
2006-04-17	15.00	Malmö FF	-	Hammarby IF	Malmö Stadion	AS	1-2
2006-04-23	15.00	GAIS	-	Malmö FF	Gamla Ullevi	AS	0-0
2006-04-26	19.00	Kalmar FF	-	Malmö FF	Fredriksskans	AS	0-0
2006-05-03	19.00	Malmö FF	-	Halmstads BK	Malmö Stadion	AS	1-0
2006-05-08	19.00	Malmö FF	-	Helsingborgs IF	Malmö Stadion	AS	3-1
2006-05-11	19.00	Djurgårdens IF	-	Malmö FF	Olympiastadion	AS	2-3
2006-05-14	17.00	IFK Göteborg	-	Malmö FF	Gamla Ullevi	AS	1-0
2006-07-15	16.00	Malmö FF	-	AIK	Malmö Stadion	AS	3-1
2006-07-23	17.00	Gefle IF	-	Malmö FF	Strömvasen	AS	4-3
2006-07-31	19.00	Malmö FF	-	Östers IF	Malmö Stadion	AS	2-0
2006-08-08	20.00	IF Elfsborg	-	Malmö FF	Borås Arena	AS	4-2
2006-08-13	17.00	Malmö FF	-	IF Elfsborg	Malmö Stadion	AS	1-1
2006-08-20	17.00	BK Häcken	-	Malmö FF	Rambergsvallen	AS	1-3
2006-08-28	19.00	Malmö FF	-	Örgryte IS	Malmö Stadion	AS	4-2
2006-09-12	19.00	Helsingborgs IF	-	Malmö FF	Olympia	AS	3-1
2006-09-16	16.00	Malmö FF	-	Djurgårdens IF	Malmö Stadion	AS	0-1
2006-09-21	19.00	Malmö FF	-	Kalmar FF	Malmö Stadion	AS	2-2
2006-09-24	19.00	Halmstads BK	-	Malmö FF	Örjans vall	AS	2-2
2006-10-02	19.00	Hammarby IF	-	Malmö FF	Söderstadion	AS	2-2
2006-10-16	19.00	Malmö FF	-	GAIS	Malmö Stadion	AS	2-0
2006-10-22	13.30	Malmö FF	-	Gefle IF	Malmö Stadion	AS	2-2
2006-10-25	19.00	Östers IF	-	Malmö FF	Värendsvallen	AS	2-1
2006-10-30	19.00	Malmö FF	-	IFK Göteborg	Malmö Stadion	AS	2-1
2006-11-05	15.00	AIK	-	Malmö FF	Råsunda	AS	3-0

Bilaga B – Analysformulär avslut

Analys - avslut

Match:

Avslut	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Position för bollerövring												
2. Passningar												
3. Anfallsduration												
4. Antal spelare inblandade												
5. Zon för sista passning												
6. Sista passning mark/luft												
7. Avslutarens position												
8. Antal tillslag avslutaren												
9. Typ av avslut												
10. Resultat av avslutet												
11. Spelminut												

Bilaga C – Analysformulär hörnor

Analys hörnor

Match:

6	4	1	5	7
		2		
		3		
	8			

Hörna

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

1. Inåt / utåtskruvad / kort

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Zon

3. Första boll

4. Avslut

5. Position

6. Typ av avslut

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Resultat

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Spelminut

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bilaga D – Ordlista

Andra vågen = Spelare som följer med upp i anfallet och i en position bakom de första anfallande spelarna är redo att återerövra bollen och på så vis få anfallet att fortlöpa.

Anfall = att rycka fram mot andra lagets mål, räknas från bollerövring till avslut eller förlorat bollinnehav.

Anfallsduration = hur lång tid anfallet varar.

Assist = passning som leder till mål kan även benämnas såsom målgivande passning eller målpas.

Avslut = när ett anfall avslutas med ett försök att göra mål.

Blockerade skott = När en försvarsspelare täcker ett avslut.

Bollerövring = när laget erövrar (vinner) bollen från motståndarna under spelets gång, d.v.s. när bollen är inne på spelplanen.

Bollinnehav = den tidsperiod då ett lag har bollen under kontroll.

Defensiv = med försvarsuppgifter, motsats till offensiv.

Fasta situationer = hörnspark, inkast, frispark, straffspark, avspark, inspark och nedsläpp.

Frispark = när ett regelbrott sker i enlighet med regel 12 "Otillåtet spel och olämpligt uppträdande" i *Spelregler för fotboll 2007* blåses en frispark (alternativt en straff).

Försvar = motstånd mot anfall.

Halvvolleyskott = skott som sker i luften, men där bollen studsat eller tagits emot innan avslut.

Hörnor = Fast situation som sker när en spelare spelat bollen över sin defensiva förlängda mållinje. Hörnan sparkas in från något av spelplanens hörn av en spelare i motsatt lag.

Inkast = fast situation som sker när en spelare spelat bollen över sidlinjen. Bollen kastas in med händerna av en spelare från motsatt lag.

Inlägg = en passning från kanten (långsidan) mot motståndarnas mål.

Inspark = Fast situation som uppstår när en spelare spelar bollen över sin förlängda offensiva mållinje. Insparken spelas från målområdeslinjen.

Målgivande passning, målpass = se assist.

Mållinje = Kritmarkerad linje som går mellan målstolparna.

Målområde = Kritmarkerat område framför målet.

Nick = När en spelare ändrar riktning på bollen med hjälp av huvudet så nickar han/hon och resultatet av handlingen är, en nick.

Numerärt överläge/underläge = när laget är fler/färre antal spelare än motståndarna i en specifik matchsituation.

Offensiv = av anfallskaraktär, motsats till defensiv.

Omställning = övergång från anfallsspel till försvarsspel eller vice versa.

Passningsläggare = Spelare som slår en passning.

Planhalva = Del av spelplanen som avgränsas av en förlängd mållinje och mittlinjen.
Utgör halva spelplanen.

Press = när en spelare i det försvarande laget attackerar (pressar) bollhållaren för att förhindra denne att driva eller passa bollen framåt. Hög press innebär att laget pressar högt upp i planen och låg press innebär att det försvarande laget påbörjar sin press längre ner i planen (ofta först vid mittlinjen).

Skarvar = När en spelare touchar bollen vidare utan att tillföra speciellt mycket ny kraft utan framför allt påverkar riktningen.

Straff = fast situation som tilldöms det anfallande laget när/om de utsätts för ett regelbrott i offensivt straffområde.

Straffområde = område vid målen där målvakten får ta bollen med händerna.

Tillslag = vidrörning av bollen, räknas i antal.

Volleyskott = ett avslut med foten där bollen kommer i luften från en med- eller motspelare utan att ha vidrört marken emellan.

Bilaga E – Sluttabel allsvenskan 2006

	Lag	Spelade	Vunna	Oavgjorda	Förlorade	Målskillnad	Måldifferens	Poäng
1.	<u>IF Elfsborg</u>	26	13	11	2	41-19	22	50
2.	<u>AIK</u>	26	13	10	3	46-23	23	49
3.	<u>Hammarby</u>	26	13	7	6	40-31	9	43
4.	<u>Helsingborgs IF</u>	26	11	9	6	44-34	10	42
5.	<u>Kalmar FF</u>	26	12	5	9	39-30	9	41
6.	<u>Djurgården</u>	26	11	7	8	31-25	6	40
7.	<u>Malmö FF</u>	26	10	8	8	43-39	4	38
8.	<u>IFK Göteborg</u>	26	9	9	8	39-36	3	36
9.	<u>Gefle IF</u>	26	8	7	11	28-39	-11	31
10.	<u>GAIS</u>	26	5	12	9	25-33	-8	27
11.	<u>Halmstads BK</u>	26	5	12	9	22-30	-8	27
12.	<u>BK Häcken</u>	26	4	10	12	29-41	-12	22
13.	<u>Östers IF</u>	26	4	7	15	19-46	-27	19
14.	<u>Örgryte IS</u>	26	3	8	15	24-44	-20	17